

Strasbourg, den 14.3.2023
COM(2023) 148 final

2023/0077 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2023) 58 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

1.1. Politisk baggrund

Energipriserne er steget betydeligt i 2021 og 2022. Dette skyldes reduktion i gasforsyningen, især efter begyndelsen på Ruslands krig mod Ukraine og anvendelsen af energi som våben samt indenlandsk mangel på vandkraft og atomkraft. Prisstigningerne skyldtes også øget energiefterspørgsel, da der kom mere gang i den globale økonomi efter covid-19-pandemien. Disse prisstigninger kunne hurtigt føles af husholdningerne, industrien og erhvervslivet i hele EU, og regeringerne tog omgående skridt til at afbøde dem. På europæisk plan tilvejebragte EU hurtigt en værktøjskasse for energipriser¹ med foranstaltninger til håndtering af de høje priser, især for de mest sårbare forbrugere (herunder indkomststøtte, skattelettelser, gasbesparelser og lagringsforanstaltninger) samt REPowerEU-planen² med yderligere foranstaltninger og finansiering til at fremme energieffektivitet og vedvarende energi med henblik på at mindske afhængigheden af russiske fossile brændstoffer. Dette blev efterfulgt af oprettelsen af en midlertidig statsstøtteordning³ for at tillade visse foranstaltninger med henblik på at afbøde virkningerne af de høje priser, en solid ordning for gaslagring⁴, effektive foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen på gas⁵ og elektricitet⁶, hurtigere tilladelsesprocesser for vedvarende energi og elnet⁷, og prisbegrænsende ordninger for at undgå ekstraordinære overskud som følge af uforudsete omstændigheder på gas- og elmarkederne⁸.

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — "Håndtering af stigende energipriser: en værktøjskasse for handling og støtte" (COM(2021) 660 final).

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — REPowerEU-planen (COM(2022) 230).

³ Meddelelse fra Kommissionen — Midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands angreb på Ukraine C 131 I/01, C/2022/1890.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagering (EUT L 173 af 30.6.2022, s. 17).

⁵ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

⁶ Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 261 af 7.10.2022, s. 1).

⁷ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36).

⁸ Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 261 af 7.10.2022, s. 1).

Disse kortsigtede foranstaltninger hjalp medlemsstaterne med at håndtere de pludselige fald i forbindelse med energikrisen. Krisen viste dog også, hvor udsatte forbrugere og industrier er og vores manglende modstandsdygtighed over for energiprisstigninger. Indvirkningen af elproduktion baseret på fossile brændstoffer i forbindelse med fastsættelse af elpriser blev anset for at være uforholdsmæssig stor af virksomheder og borgere, mens medlemsstaternes evne til at afbøde kortsigtede priser med langfristede kontrakter syntes utilstrækkelig. Af denne grund bebudede Europa-Kommissionens formand i talen om Unionens tilstand i 2022⁹ behovet for en grundlæggende reform af elmarkedets udformning.

Samtidig med at EU's indre marked for energi leverer betydelige gevinster og vækst i hele EU, har den seneste energikrise fremhævet, at energimarkedets udformnings kortsigtede fokus kan fjerne opmærksomheden fra bredere langsigtede mål. De kortsigtede priser blev afspejlet i forbrugernes regninger, hvilket førte til prischok, hvor mange forbrugeres energiomkostninger blev tre- eller firedoblet, selv om omkostningerne for vind- og solenergi faldt. Den pludselig eksponering for svingende og stigende priser udløste visse leverandørkonkurser. Mange industrivirksomheder i energiintensive sektorer måtte lukke. Derfor omfatter forslaget en række foranstaltninger, der har til formål at skabe en buffer mellem de kortfristede markeder og de elomkostninger, der betales af forbrugerne, især ved at tilskynde til langfristede kontrakter for at forbedre de kortfristede markeders funktion med henblik på bedre at integrere vedvarende energi og styrke fleksibilitetens rolle samt at styrke og beskytte forbrugerne.

Det sidste prisudsving har også fremhævet den manglende fleksibilitet i elnettet med priser, der for tit fastsættes af gasfyret produktion og med en general mangel på fleksibel kulstoffattig forsyning, fleksibelt elforbrug og energilagring. Da der kommer mere og mere vind- og solenergi ind i systemet, er det nødvendigt med kulstoffattige fleksible teknologier til at afbalancere variabel forsyning med variabel efterspørgsel. Samtidig med dette forslag fremsætter Kommissionen henstillinger om fremme af innovation, teknologier og kapacitet inden for lagring.

Mere bredt fremhævede elprisernes følsomhed over for priserne på fossile brændstoffer behovet for at fremme udbredelsen af vedvarende energi sammen med elsystemets fleksibilitet med hensyn til at erstatte fossile brændstoffer. Med REPowerEU sættes der skub i vedvarende energi og med det skub i økonomisk vækst og skabelse af nye arbejdspladser af

⁹ SPEECH/22/5493.

høj kvalitet. Det bygger på den europæiske grønne pagts drivkraft til at forbedre den europæiske konkurrenceevne gennem innovation og omstillingen til en klimaneutral økonomi og er nøje tilpasset Kommissionens industriplan for den grønne pagt. For at fremme de nødvendige investeringer i forbindelse med de seneste prisudsving, ukoordinerede lovgivningsmæssige indgreb og net- og lovgivningsmæssige adgangsbarrierer er det nødvendigt med en grundlæggende reform. Endelig anmodede borgerne i rapporten om det endelige resultat af konferencen om Europas fremtid EU's institutioner om at træffe foranstaltninger for at "styrke den europæiske energisikkerhed og gøre EU uafhængig på energiområdet" og at "mindske EU's afhængighed af udenlandske aktører inden for økonomisk strategiske sektorer", herunder energi¹⁰

1.2. Formål med forslaget

Forslaget omhandler forbrugernes, industriens og investorernes bekymringer over eksponering for svingende kortsigtede priser, der er drevet af høje priser på fossile brændstoffer. Det vil optimere elmarkedets udformning ved at supplere de kortfristede markeder med en større rolle for de langsigtede instrumenter og gøre det muligt for forbrugerne at nyde godt af mere langsigtede fastpriskontrakter og lette investering i rene teknologier. I sidste ende vil det betyde, at mindre produktion af fossile brændstoffer er nødvendig og vil føre til lavere priser for forbrugerne i fremtidige krisesituationer vedrørende fossile brændstoffer på grund af lave operationelle omkostninger ved vedvarende og kulstoffattig energi.

Forslaget indeholder foranstaltninger til beskyttelse af forbrugerne mod sådanne udsving, giver dem større aftalevalg og mere direkte adgang til vedvarende og kulstoffattig energi. For at forbedre investeringsbetingelserne for virksomheder, især dem, der følger vejen frem mod dekarbonisering, foreslås der foranstaltninger til at imødegå kortsigtede prisstigninger gennem elkøbsaftaler og flere tilsynsforpligtelser for energileverandører. Der foreslås også foranstaltninger for at forbedre den måde, hvorpå variabel vedvarende energi og kulstoffattig energi er integreret i det kortfristede marked. Dette omfatter foranstaltninger, der fremmer anvendelsen af fleksibelt elforbrug og lagring, blandt andre former for fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer. I forslaget forbedres og præciseres også adgang til langsigtede kontrakter for udviklere (både statsstøttede differencekontrakter og private elkøbsaftaler) for at tilvejebringe sikre stabile indtægter for udviklere af vedvarende og kulstoffattig energi og

¹⁰ [Rapport om det endelige resultat af konferencen om Europas fremtid](#) Rapport — Forslag 3 og 17

nedbringe risiko- og kapitalomkostningerne, samtidig med at der undgås ekstraordinære overskud i perioder med høje priser.

Samtidig med at det nuværende markeds udformning over flere årtier har skabt et effektivt og i stigende grad integreret marked, har energikrisen fremhævet en række mangler i forbindelse med: i) utilstrækkelige værktøjer til at beskytte forbrugere, herunder virksomheder, mod høje kortsigtede priser ii) uforholdsmæssig stor indvirkning af priserne på fossile brændstoffer på elpriserne og billige vedvarende og kulstoffattige energikilders manglende evne til at være bedre afspejlet i elomkostningerne iii) indvirkningen af ekstreme prisudsving og lovgivningsmæssige indgreb i forbindelse med investeringer iv) manglende fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer (som f.eks. lagring eller fleksibelt elforbrug), der ville kunne mindske afhængigheden af gasfyret produktion v) det begrænsede valg af typer af leverandørkontrakter vi) problemer med at få direkte adgang til vedvarende energi gennem energideling og vii) behovet for solid overvågning af energimarkedet for bedre at beskytte mod markedsmisbrug.

For at beskytte forbrugerne mod prisudsving sikres der med forslaget ret til fastpriskontrakter og dynamiske priskontrakter samt retten til at have flere kontrakter og bedre og klarere aftaleoplysninger. Forbrugerne vil blive tilbudt en række forskellige kontrakter, der bedst passer til omstændighederne. På den måde kan forbrugerne, herunder små virksomheder, fastlåse sikre og langsigtede priser for at afbøde indvirkningen af pludselige prischok, og/eller de kan vælge at have dynamiske priskontrakter med leverandører, hvis de ønsker at udnytte prisvariabiliteten til at anvende elektricitet, når det er billigere (f.eks. til opladning af elbiler eller brug af varmepumper). En sådan kombination af både dynamiske og faste priser gør det muligt at opretholde markedsincitamentet for forbrugerne for at tilpasse deres efterspørgsel efter elektricitet, samtidig med at der gives en større sikkerhed, også for dem, der ønsker at investere i vedvarende energikilder (f.eks. solcelleanlæg på taget), og omkostningernes stabilitet. Ud over den gældende beskyttelsesramme for energifattige og sårbare forbrugere vil forslaget også sikre adgang til regulerede detailpriser for husholdninger og SMV'er i tilfælde af en krise og stabilisere forsyningsindustrien ved at kræve, at leverandører gør en større indsats for at beskytte mod højere prisstigninger ved i højere grad at gøre brug af forwardkontrakter med producenter (der fastlåser fremtidige priser) og ved at kræve, at medlemsstaterne sikrer leveringspligtige leverandører. Forslaget vil styrke forbrugerne ved at skabe retten til at dele vedvarende energi direkte uden behovet for at skabe energifællesskaber. Større energideling (f.eks. deling af overskydende solcelleenergi med en

nabo) kan forbedre anvendelsen af billige vedvarende energikilder og give større adgang til direkte anvendelse af vedvarende energi for de forbrugere, der ellers ikke ville have haft sådan adgang.

For at øge stabiliteten og forudsigeligheden af energiomkostningerne og dermed bidrage til EU-økonomiens konkurrenceevne i forbindelse med de overdrevne svingende priser har forslaget til formål at øge markedsadgangen til mere stabile langfristede kontrakter og markeder. Elkøbsaftaler — langfristede private kontrakter mellem en producent (typisk vedvarende eller kulstoffattig energi) og en forbruger — kan beskytte mod svingende priser, men de er i øjeblikket kun mest tilgængelige for store energiforbrugere i meget få medlemsstater. En hindring for dette markedsvækst er den kreditrisiko, at en forbruger ikke altid vil kunne købe elektricitet i hele perioden. For at håndtere dette skal medlemsstaterne sikre, at virksomheder, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler, og som ikke er i finansielle vanskeligheder, har adgang til instrumenter til nedbringelse af de finansielle risici, der er forbundet med aftagerens misligholdelse af sine forpligtelser inden for rammerne af elkøbsaftaler, herunder garantiordninger til markedspriser. For yderligere at fremme væksten på markedet for sådanne aftaler vil udviklere af projekter vedrørende vedvarende og kulstoffattig energi, der deltager i et offentligt støtteudbud, få lov til at reservere en del af produktionen til salg gennem en elkøbsaftale. Endvidere bør medlemsstater bestræbe sig på at anvende kriterier i nogen af disse udbudsevalueringer for at give de forbrugere, der står over for adgangsbarrierer, incitamenter til at få adgang til markedet for elkøbsaftaler. Endelig kan leverandørernes forpligtelse om at sørge for passende afdækning også fremme efterspørgsel efter elkøbsaftaler (hvilket er en måde at fastlåse fremtidige priser på).

Visse former for offentlig transport sikrer energiproducenten en minimumspris, der er fastsat af regeringen, men giver ikke desto mindre producenten mulighed for at indtjene hele markedsprisen, selv hvis markedsprisen er meget høj. Med de seneste høje priser har megen (billig) offentlig støttet energi fået disse høje markedspriser. For at bremse dette og stabilisere priserne skal investeringsstøtten struktureres som tovejsdifferencekontrakter, hvori der fastsættes en minimumspris, men også en maksimumspris, således at alle indtægter over loftet betales tilbage. Forslaget vil finde anvendelse på nye investeringer i elektricitetsproduktion, hvilket omfatter investeringer i nye elproduktionsanlæg, investeringer med sigte på at opgradere eksisterende elproduktionsanlæg, investeringer med sigte på at udvide eksisterende elproduktionsanlæg eller forlænge deres levetid. Desuden kræves det i henhold til forslaget, at

sådanne midler kanaliseres for at støtte alle elforbrugere proportionelt med deres forbrug med henblik på at afbøde indvirkningerne af høje priser.

Et andet middel til at beskytte sig mod prisudsving er at anvende langfristede kontrakter, der fastlåser fremtidige priser ("forwardkontrakter"). Dette marked udviser lav likviditet i mange medlemsstater, men kan blive styrket i hele EU, således at flere leverandører eller forbrugere kan beskytte sig mod alt for svingende priser i længere perioder. Forslaget vil skabe regionale referencepriser via et knudepunkt for at øge prisgennemsigtigheden og forpligte systemoperatører til at stille transmissionsrettigheder til rådighed i mere end et år, således at de, hvis en forwardkontrakt er indgået mellem parter på tværs af regioner eller grænser, kan sikre transmission af elektricitet.

Endelig for at sikre, at markederne opfører sig konkurrencedygtigt, og at priserne fastsættes på en gennemsigtig måde, vil reguleringsmyndighedernes evne til at overvåge energimarkedets integritet og gennemsigtighed blive styrket.

Det tredje mål er at **fremme investeringer i vedvarende energi** for at sikre, at udbredelsen tredobles i overensstemmelse med målene i den europæiske grønne pagt. Dette vil blive nået ved delvist at forbedre markeder for langfristede kontrakter. Elkøbsaftaler og differencekontrakter giver ikke kun forbrugerne stabile priser, men giver også leverandører af vedvarende energi pålidelige indtægter. Dette mindsker deres finansielle risici og reducerer deres kapitalomkostninger betydeligt. Dette skaber en god cirkel, hvor stabile indtægter mindsker omkostninger og fremmer efterspørgslen efter vedvarende energi.

Vedvarende energi er også en bedre investering, når dens evne til at producere elektricitet ikke indskrænkes på grund af tekniske begrænsninger i systemet. Jo mere fleksibelt systemet er (elektricitet, der hurtigt kan tændes eller slukkes, lagring, der kan føre strøm til og fra systemet, eller lydhøre forbrugere, der kan øge eller mindske deres efterspørgsel efter strøm) desto mere er priserne stabile, og desto mere vedvarende energi kan systemet integrere. Derfor kræver forslaget, at medlemsstaterne vurderer deres behov for fleksibilitet i energisystemet og fastsætter mål for at opfylde disse behov. Medlemsstaterne kan udforme eller ændre kapacitetsmekanismer for at fremme kulstoffattige fleksibilitetsløsninger. Desuden åbner forslaget op for, at medlemsstaterne kan indføre nye støtteordninger specifikt for fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer, som f.eks. fleksibelt elforbrug og lagring. Systemoperatører bør også spille en større rolle med hensyn til integration af vedvarende energi i elnettet, delvist ved at øge gennemsigtigheden med hensyn til tilgængeligheden af

netttilslutningskapacitet. For det første vil disse klare oplysninger øge evnen for udviklerne af vedvarende energi til at udvikle vedvarende energi på områder, hvor elnettet er mindre overbelastet. For det andet kan vedvarende energi handles og afbalanceres mere effektivt i systemet, hvis handel mellem markedsdeltagerne kan finde sted tættere på "realtid". Det giver mulighed for at levere elektricitet, der er produceret minutter før forbruget i stedet for timer før forbruget, tilbud fra vind- og solenergiproducenter er mere korrekte, der kan forbruges mere vind- og solenergi, og systemets "ikke-balancerede omkostninger" mindskes. Derfor vil handelsfristerne blive bragt tættere på realtid.

Sammenhæng med de gældende regler på samme område

Det foreslåede initiativ hænger tæt sammen med og supplerer de lovgivningsforslag, der er fremsat i forbindelse med den europæiske grønne pagt, og fremmer dekarboniseringsmålene som fastsat i REPowerEU-planen, især med hensyn til forslaget om at revidere direktivet om vedvarende energi ("RED II"), der er EU's vigtigste instrument til fremme af vedvarende energi. Det foreslåede initiativ er supplerende, idet det tager sigte på at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Forslaget har til formål at sikre mere stabile langsigtede indtægtskilder for at frigøre yderligere investeringer i vedvarende og kulstoffattig energi, samtidig med at kortfristede markeders funktion forbedres, hvilket er vigtigt for integrationen af vedvarende energikilder i elektricitetssystemet. Desuden søger forslaget at give mulighed for energideling for at give forbrugerne mulighed for at deltage i markedet og bidrage til at sætte skub i energiomstillingen.

Ved at mindske energiforbruget gennem prissignaler kan energieffektivitetsforanstaltninger og frivillige bestræbelser ofte være den billigste, mest sikre og reneste måde at reducere vores afhængighed af fossile brændstoffer på, at støtte forsyningssikkerheden og at reducere vores energiomkostninger. Forslaget vil lette forbrugernes aktive deltagelse i markedet og udviklingen af deres fleksible elforbrug. Det vil også muliggøre fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer som f.eks. fleksibelt elforbrug og lagring for at konkurrence på lige vilkår, således at naturgassens rolle med at give fleksibilitet på de kortfristede markeder mindskes gradvist. Derfor er forslaget i overensstemmelse med den foreslåede forøgelse af 2030-mål for energieffektivitet til 13 %, som fastsat i de foreslåede ændringer af direktivet om

vedvarende energi, direktivet om bygningers energimæssige ydeevne og direktivet om energieffektivitet¹¹, som ledsager REPowerEU-planen¹².

Der er også en vigtig sammenhæng mellem forslaget og direktivet om bygningers energimæssige ydeevne, der er EU's vigtigste instrument til at bidrage til at nå bygnings- og renovationsmålene i den europæiske grønne pagt. Forslaget hænger tæt sammen med især bestemmelserne om fordelingsmåling og fleksibelt elforbrug ud over Kommissionens forslag som del af pakken under den europæiske grønne pagt og udtrykt i henhold til EU's meddelelse om strategi for solenergi, om den gradvise obligatoriske integration af solcelleenergi for at gøre offentlige bygninger, erhvervsbygninger og beboelsejendomme klimaneutrale.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslagets formål om at beskytte og styrke forbrugerne, forbedre EU-industriens konkurrenceevne og fremme investering i vedvarende og kulstoffattig energi er fuldt ud i overensstemmelse med rammerne for den europæiske grønne pagt og hænger sammen med og supplerer de nuværende initiativer, herunder lovgivningsforslaget om en "forordning om nettonulindustrien", der vedtages sideløbende. Det svarer til de spørgsmål, der blev identificeret i Kommissionens meddelelse om fastsættelse af en "industriplan for den grønne pagt til den klimaneutrale tidsalder", der blev offentliggjort den 1. februar 2023¹³, , nemlig at mange virksomheders konkurrenceevne er blevet alvorligt svækket af høje energipriser, og at langfristede prisaftaler kan spille en vigtig rolle med hensyn til at give alle strømforbrugere mulighed for at drage fordel af mere forudsigelige og lavere omkostninger ved bæredygtig energi. Sidst men ikke mindst supplerer lovgivningsforslaget den igangværende revision af relevant regulering af de finansielle markeder som f.eks. markedsmisbrugsforordningen¹⁴. Forslaget bygger også på Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet, hvorved medlemsstaterne opfordres til at mobilisere offentlig og privat finansiel støtte til investeringer i vedvarende energikilder, til at håndtere mobilitets- og

¹¹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, direktiv 2010/31/EU om bygningers energimæssige ydeevne og direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (COM(2022) 222 final).

¹² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: REPowerEU-planen (COM(2022) 230 final).

¹³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En industriplan for den grønne pagt til den CO₂-neutrale tidsalder COM(2023) 62 final.

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 596/2014 af 16. april 2014 om markedsmisbrug (forordningen om markedsmisbrug) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/6/EF og Kommissionens direktiv 2003/124/EF, 2003/125/EF og 2004/72/EF (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 1).

transportudfordringer og til at fremme omkostningsbesparende muligheder i forbindelse med den cirkulære økonomi¹⁵.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Forslaget er baseret på artikel 194, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som udgør retsgrundlaget for at foreslå foranstaltninger, bl. a. til at sikre energimarkedets funktion, fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udvikling af nye og vedvarende energikilder¹⁶. EU har delt kompetence på energiområdet i henhold til artikel 4, stk. 2, nr. i), i TEUF.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

Behov for tiltag på EU-plan

Den hidtil usete karakter af energipriskrisen har sat fokus på EU's elektricitetsmarkeder. På trods af de stigende andele af billige vedvarende energikilder i hele EU er der en stadig indvirkning af elektricitet, der er produceret af fossile brændstoffer, på generelle energiomkostninger. Husholdninger og virksomheder i hele EU har oplevet rekordhøje energipriser under krisen.

Dette er et problem, der er udbredt i hele EU, og som kun kan løses med tiltag på EU-plan. Den øgede integration af EU's elektricitetsmarkeder kræver tættere koordinering mellem nationale aktører, også i forbindelse med markedsovervågning og -tilsyn. Nationale politiske indgreb i elektricitetssektoren har en direkte indvirkning på nabomedlemsstaterne på grund af energifægheden, samkøringslinjer og den igangværende integration af elektricitetsmarkedet. For at bevare elektricitetssystemets funktion og grænseoverskridende handel og investeringer og for at fremskynde energiomstillingen på en koordineret måde frem mod et mere integreret og mere energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energi er det nødvendigt med en fælles tilgang.

Med de foreslåede ændringer blev der fastlagt en balance mellem forpligtelser og fleksibilitet, og det er op til medlemsstaterne, hvordan de vil nå de vigtigste mål og sikre, at de lavere

¹⁵ Rådets henstilling af 16. juni 2022 (2022/C 243/04)

¹⁶ Artikel 194, stk. 1, i TEUF.

omkostninger ved elektricitet fra vedvarende energikilder vil blive afspejlet i forbrugernes regninger, og fremme udbredelsen af vedvarende energi.

Endvidere kan formålet med de foreslåede foranstaltninger kun nås ved en indsats på EU-plan, ikke på det enkelte medlemsstatsplan, da det foreslåede tiltag kræver ændring af den gældende EU-dækkende ramme for elmarkedets udformning som fastsat i elektricitetsforordningen (EU) 2019/943 og elektricitetsdirektivet (EU) 2019/944 samt den gældende REMIT-forordning.

- **EU-merværdi**

EU's indsats for at afhjælpe manglerne ved den nuværende udformning af elmarkedet skaber merværdi, fordi det er mere effektivt end enkelte medlemsstaters tiltag, og dermed undgås der en fragmenteret tilgang. De foreslåede foranstaltninger med henblik på at afhjælpe de identificerede mangler ville være mere ambitiøse og omkostningseffektive, hvis de drives af en fælles retlig og politisk ramme. Endvidere ville en indsats på medlemsstatsniveau kun være mulig inden for begrænsningerne af den gældende EU-dækkende ramme for elmarkedets udformning som fastsat i elektricitetsforordningen og elektricitetsdirektivet samt REMIT-forordningen og ikke kunne opnå de nødvendige ændringer til denne ramme. Derfor kan målene for dette initiativ ikke opfyldes af medlemsstaterne alene, og det er i sådan et tilfælde, at en indsats på EU-plan skaber merværdi.

- **Proportionalitetsprincippet**

De foreslåede ændringer til elektricitetsforordningen, elektricitetsdirektivet, REMIT-forordningen og ACER-forordningen anses for at være forholdsmæssige.

De foreslåede foranstaltninger om at give incitament til anvendelse af langfristede kontrakter som f.eks. elkøbsaftaler og tovejsdifferencekontrakter kan føre til øgede administrative omkostninger og øget byrde for foretagender og nationale myndigheder. De påtænkte økonomiske indvirkninger er dog nødvendige og forholdsmæssige for at nå målet om at give incitament til anvendelse af sådanne langfristede kontrakter og sikre, at de europæiske husholdningers og virksomheders energiomkostninger såvel som indtægterne fra ikkefossile brændstofteknologier med lave variable omkostninger bliver mere uafhængige af prisudsving på kortfristede markeder og dermed mere stabil over længere perioder.

De påtænkte foranstaltninger til forbedring af likviditet og integration af markederne kan desuden medføre kortsigtede indvirkninger på virksomhederne, eftersom disse skulle tilpasses de nye handelsordninger. Disse betragtes dog som nødvendige med henblik på at nå de

påtænkte mål om at sikre bedre integration af vedvarende og kulstoffattig energi og mindske afhængigheden af fossile brændstoffer for fleksibilitet og i sidste ende opnå kulstofneutralitet i Unionen med lavere omkostninger for forbrugerne. De står også i rimeligt forhold til disse mål, eftersom indvirkningerne på virksomhederne forekommer minimale i forhold til den gældende ramme, og den økonomiske gevinst ved reformen i høj grad vil opveje enhver kort- eller langsigtet administrativ omorganisering.

Dette står også i rimeligt forhold til målene om ikke at påtænke foranstaltninger, der ændrer gældende bestemmelser i elektricitetsforordningen og elektricitetsdirektivet, hvor eventuelle konstaterede problemer med hensyn til gældende bestemmelser kan løses på deres anvendelses- eller gennemførelsesmåde. Et sådant tilfælde vedrører foranstaltningerne om ressourcetilstrækkelighed i elektricitetsforordningens kapitel IV, især medlemsstaternes proces med at indføre kapacitetsmekanismer, der kan forenkles uden at ændre de relevante bestemmelser.

De påtænkte foranstaltninger om at styrke forbrugernes indflydelse, rettigheder og beskyttelse vil udvide omfanget af de forpligtelser, som leverandører og netværksoperatører har. Den supplerende byrde er dog nødvendig og rimelig for at nå målet om at sikre, at forbrugerne har adgang til bedre oplysninger og en række forskellige tilbud, afkobling af deres elomkostninger fra kortfristede bevægelser på energimarkedet og en rebalancering af risikoen mellem leverandører og forbrugere.

De påtænkte foranstaltninger for at forbedre REMIT-rammen kan øge markedsdeltagernes rapporteringsforpligtelse på grund af en bredere anvendelse af REMIT. Disse foranstaltninger er nødvendige for at nå målet om øget gennemsigtighed og overvågningskapacitet og sikre mere effektive undersøgelser og effektiv håndhævelse af grænseoverskridende sager i EU, således at forbrugerne og markedsdeltagerne har tillid til energimarkedernes integritet, at priserne afspejler et rimeligt og konkurrencepræget samspil mellem udbud og efterspørgsel, og at der ikke kan opnås fortjenester på grundlag af markedsmisbrug. De står også i rimeligt forhold til dette mål, da gevinsten med hensyn til kvaliteten af markedsovervågning og -tilsyn vil opveje alle kort- eller langsigtede administrative omkostninger.

Endelig anses den generelle pakke af foreslåede foranstaltninger for at være rimelig i forhold til det overordnede krav om at opnå klimaneutralitet med de lavest mulige omkostninger for forbrugerne, samtidig med at forsyningssikkerheden sikres.

- **Valg af retsakt**

Forslaget vil ændre elektricitetsforordningen, elektricitetsdirektivet, REMIT-forordningen, ACER-forordningen og direktivet om vedvarende energi. Eftersom forslaget har til formål at tilføje en begrænset række nye bestemmelser og ændre en begrænset række gældende bestemmelser i disse instrumenter, er en ændringsretsakt hensigtsmæssig. Af samme grund forekommer det også hensigtsmæssigt at anvende instrumentet for en ændring af en forordning for at indføre ændringer både til gældende forordninger og direktiver.

3. HØRINGER AF INTERESSETER OG ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

- **Høringer af interessenter**

Under udarbejdelsen af nærværende initiativ har Kommissionen gennemført en offentlig høring fra den 23. januar 2023 til den 13. februar 2023. Denne høring var åben for alle:

Kommissionen modtog 1369 svar på høringen, Mere end 700 af disse er kommet fra borgere, ca. 450 fra virksomheder og erhvervs sammenslutninger, ca. 40 fra nationale eller lokale administrationer eller fra nationale regulerende myndigheder og ca. 70 fra netværksoperatører. Ca. 20 energifællesskaber, 15 fagforeninger og 20 forbrugerorganisationer deltog også. Der blev også modtaget svar fra et betydeligt antal NGO'er, tænketanke og videnskabelige og andre akademiske organisationer. En oversigt over interessenternes holdninger er tilgængelig i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, som ledsager nærværende lovgivningsforslag.

Kommissionen organiserede desuden en målrettet onlinehøring af interessenter den 15. februar 2023 med deltagelse af ca. 70 markedsaktører, NGO'er, netværksoperatører, ACER-regulerende myndigheder og nationale regulerende myndigheder, tænketanke og akademikere. I høringen fremhævedes generelt, at interessenterne mente, at:

- Kortfristede markeder og prismekanismer, der er baseret på marginalpriser, bør bevares, da de fungerer godt og giver de rigtige prissignaler Kortfristede (day-ahead og intraday) markeder er veludviklede, og de er resultatet af mange års gennemførelse af EU's energilovgivning.
- Kortfristede markeder skal suppleres med instrumenter, der giver incitament til langfristede prissignaler som dem, der er angivet i Kommissionens høring, især elkøbsaftaler, differencekontrakter og styrkede forwardmarkeder. Der bør etableres den rette balance mellem værktøjerne. Ikke desto mindre bør der ikke være

obligatoriske ordninger, og valgfrihed med hensyn til relevante kontrakter bør bevares.

- Fordelene ved fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer, som f.eks. fleksibelt elforbrug og lagring blev anerkendt, især i forbindelse med en øget andel af vedvarende energikilder. Markedsdeltagelsen bør lettes.
- De fremtidige elmarkeder skal tilpasses en høj andel af vedvarende energi. Endvidere bør det lokale aspekt og udvikling af elnettet fremhæves tydeligere. Disse udfordringer kan håndteres med de løsninger, der er præsenteret i den offentlige høring.
- Forbrugerbeskyttelse er afgørende, ligesom prisoverkommelig energi, men det er ligeledes vigtigt at bevare signaler for fleksibelt elforbrug. Nye løsninger som f.eks. energifællesskaber, egetforbrug og energideling bør være mulige og skal fremmes.

- **Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene**

På grund af initiativets hastende karakter er der blevet udarbejdet et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene i stedet for en konsekvensanalyse. I arbejdsdokument, der ligger til grund for dette forslag, fastlægges redegørelse og begrundelse for Kommissionens forslag om en struktureret indsats over for de høje energipriser, som husholdningerne og virksomhederne står over for, og for at sikre sikker, ren og billig energi til husholdningerne og virksomhederne i fremtiden, og der fremlægges den tilgængelig væsentlige dokumentation for de foreslåede foranstaltninger.

I arbejdsdokument konkluderes det, at pakken af foreslåede reformer forventes at forbedre det europæiske elmarkeds struktur og funktion betydeligt. Dette er en anden byggesten for at gøre det muligt at gennemføre den grønne pagts mål, og endvidere gøres der heri status over de mangler, der blev påvist af energikrisen, og der søges efter løsninger til at afhjælpe dem.

Dokumentet viser, at reformen vil bidrage til at beskytte og styrke forbrugerne, der i øjeblikket står over for høje og prisudsving, ved at skabe en buffer mellem dem og de kortfristede markeder. Dette forslag vil afkoble de høje priser på fossile brændstofteknologier, der findes på elmarkedet, fra forbrugernes og virksomhedernes energiomkostninger. Mere langfristede kontraktmuligheder i form af elkøbsaftaler, differencekontrakter og forwardmarkeder vil sikre, at den del af elomkostningerne, som er udsat for kortfristede markeder, kan reduceres betydeligt. Desuden vil leverandørernes forpligtelse om at sørge for

passende risikoafdækning og en forpligtelse om også at tilbyde fastprisaftaler øge mulighederne betydeligt for at mindske eksponeringen for prisudsving for elomkostningerne. Forbrugerne vil også have bedre oplysninger om tilbud, før de indgår en kontrakt, og medlemsstaterne vil have en forpligtelse til at sikre, at der findes forsyningspligtige leverandører. Desuden kan de give adgang til regulerede detailpriser under en krise. Retten til delt energi er en ny mulighed, der vil styrke forbrugerne og støtte den decentraliserede udrulning af vedvarende energi, da det giver forbrugerne mere kontrol over deres energiomkostninger.

I arbejdsdokumentet forklares det, hvordan reformen også vil styrke EU-industriens konkurrenceevne på en måde, der fuldt ud supplerer forordningen om nettonulindustrien. Medlemsstaterne skal sikre, at der eksisterer rigtige betingelser for udvikling af markederne for elkøbsaftaler, og at industrien dermed får adgang til billig og ren elektricitet på lang sigt. Forbedringerne ved forwardmarkederne vil give større adgang til grænseoverskridende vedvarende energi for industrien og leverandører op til tre år i forvejen, hvilket er en væsentlig forbedring sammenlignet med i dag. Generelt vil offentlige støtteordninger for vedvarende energi øge energiuafhængigheden i medlemsstaterne og udbredelsen af vedvarende energi i systemet, samtidig med at lokale arbejdspladser og færdigheder støttes.

I dokumentet påvises det, at denne reform vil fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og udnytte det fulde potentiale af stærk produktionskapacitet og fleksibilitetsløsninger, således at medlemsstaterne kan integrere stadig højere niveauer af vedvarende energi. Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne vurderer deres behov for fleksibilitet i energisystemet og giver mulighed for indførelsen af nye støtteordninger til fleksibelt elforbrug og lagring. Med forslaget indføres også ekstra muligheder for, at vedvarende energikilder kan handles tættere på realtid på grænseoverskridende og nationalt plan. På den måde kan markedet bedre støtte integrationen af vedvarende energikilder og planen for fleksibilitetsløsninger, der kan bidrage til forsyningssikkerheden.

Endelig beskriver arbejdsdokumentet, hvordan forslaget svarer på anmodningen fra Det Europæiske Råd om at vurdere måder til at optimere elmarkedets udformning og funktion i forbindelse med energikrisen. Det har til formål at beskytte forbrugerne ved at skabe en buffer mellem dem og de kortfristede elmarkeder gennem langfristede kontrakter og at få de kortfristede markeder til at arbejde på en mere effektiv måde for vedvarende energi og fleksibilitetsløsninger med bedre reguleringsmæssigt tilsyn. Dette forslag sikrer, at

markedsreglerne fortsat er egnede til formålet om at fremme en omkostningseffektiv dekarbonisering af elsektoren og øge modstandsdygtigheden over for svingende energipriser.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Udarbejdelsen af nærværende lovgivningsforslag og arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene er baseret på en stor mængde materiale, som der henvises til i arbejdsdokument, og på svarene på den offentlige høring.

- **Grundlæggende rettigheder**

Nærværende forslag kan have indvirkning på en række grundlæggende rettigheder fastsat ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig: friheden til at oprette og drive egen virksomhed (artikel 16) og ejendomsretten (artikel 17). Som forklaret oven for, dog i det omfang som de foreslåede foranstaltninger begrænser udøvelsen af disse rettigheder, betragtes disse indvirkninger som nødvendige og rimelige for at nå målene i forslaget og udgør derfor lovlige begrænsninger af sådanne rettigheder som tilladt i henhold til chartret.

På den anden side styrker forslaget beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, som f.eks. retten til respekt for privatliv og familieliv (artikel 7), retten til beskyttelse af personoplysninger (artikel 8), forbuddet mod forskelsbehandling (artikel 21), adgang til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (artikel 36), integration af et højt miljøbeskyttelsesniveau (artikel 37) og adgang til effektive retsmidler (artikel 47), især gennem en række bestemmelser, der vedrører forbrugerindflydelse, -rettigheder og -beskyttelse.

- **Målrettet regulering og forenkling**

De foreslåede ændringer til elektricitetsdirektivet, elektricitetsforordningen, REMIT-forordningen og ACER-forordningen har fokus på, hvad der betragtes som vigtigt for at afhjælpe manglerne ved det nuværende elmarkeds udformning i forbindelse med energikrisen og at bidrage på en omkostningseffektiv måde til Unionens klimaambition. De udgør ikke en fuld revision af disse instrumenter.

Forslaget kan øge administrative krav til nationale administrationer og foretagender, om end på en forholdsmæssig måde som forklaret ovenfor. For eksempel kan de foreslåede foranstaltninger om at give incitament til anvendelse af langfristede kontrakter som f.eks. elkøbsaftaler og tovejsdifferencekontrakter føre til øgede administrative omkostninger og en øget byrde for foretagender og nationale myndigheder. Virksomhederne og forbrugerne vil dog nyde godt af de påtænkte økonomiske indvirkninger.

De påtænkte foranstaltninger til forbedring af likviditet og integration af markederne kan desuden medføre kortsigtede indvirkninger på virksomhederne, eftersom disse skulle tilpasses de nye handelsordninger. Disse betragtes dog som minimale i forhold til den gældende ramme, da den økonomiske gevinst ved reformen i høj grad vil opveje enhver kort- eller langsigtet administrativ omorganisering.

De påtænkte foranstaltninger om at styrke forbrugernes indflydelse, rettigheder og beskyttelse vil udvide omfanget af de forpligtelser, som leverandører og netværksoperatører har med det formål at forbedre valg, øge beskyttelse og lette aktiv markedsdeltagelse for forbrugere, navnlig husholdninger. Den supplerende byrde er dog minimal, fordi disse rammer udrulles i hele Europa, og derfor er strømlining af reglerne nødvendig.

De påtænkte foranstaltninger for at forbedre REMIT-rammen kan øge rapporteringsforpligtelsen for visse markedsdeltagere, om end på en forholdsmæssig måde. Disse betragtes dog som minimale i forhold til den gældende ramme, da gevinsten med hensyn til kvaliteten af markedsovervågning og -tilsyn vil opveje alle kort- eller langsigtede administrative omkostninger.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Den budgetmæssige virkning på forslaget om forbedring af udformningen af EU's elmarked vedrører ressourcerne for Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) og GD for Energi, som er beskrevet i den finansieringsoversigt, der ledsager forslaget. For at ACER 4 kan gennemføre de nye opgaver, er det nødvendigt både med supplerende fuldtidsækvivalenter (FTE) for ACER fra 2025 og frem og tilsvarende finansielle ressourcer. Arbejdsbyrden for GD for Energi vil stige med 3 FTE.

Den budgetmæssige virkning på forslaget om at ændre REMIT vedrører ressourcerne for Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) og GD for Energi, som er beskrevet i den finansieringsoversigt, der ledsager forslaget. For at ACER kan gennemføre de nye opgaver kræver især de øgede undersøgelsesbeføjelser en indførelse af 25 supplerende fuldtidsækvivalenter (FTE) for ACER fra 2025 og frem og tilsvarende finansielle ressourcer, dog vil størstedelen af det supplerende personale blive finansieret med gebyrer. Med henblik herpå skal Kommissionens afgørelse (EU) 2020/2152 af 17. december 2020 om de gebyrer, der skal betales til ACER for opgaver under REMIT tilpasses. Arbejdsbyrden for GD for Energi vil stige med 2 FTE.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen vil føre tilsyn med medlemsstaternes og andre aktørers gennemførelse og overholdelse ved hjælp af de bestemmelser, der ender med at blive vedtaget, og evt. træffe håndhævelsesforanstaltninger, hvis og når det er påkrævet. I forbindelse med overvågning og gennemførelse vil Kommissionen navnlig blive bistået af ACER, især i forbindelse med REMIT-forordningen. Kommissionen vil også kontakte ACER og de nationale regulerende myndigheder i forbindelse med elektricitetsforordningen og elektricitetsdirektivet.

Desuden vil Kommissionen for at lette gennemførelsen være til rådighed med hensyn til bilaterale møder og telefonsamtaler med medlemsstaterne i tilfælde af særlige spørgsmål.

- **Redegørelse for forslagernes bestemmelser**

Ændringerne vedrørende elektricitetsforordningen giver præciseringer af forordningens anvendelsesområde og genstand og fremhæver betydningen af forvredne markedssignaler for at give øget fleksibilitet samt de langsigtede investeringers rolle med hensyn til at afbøde svingende priser for kortfristede markedspriser på forbrugernes elomkostninger, herunder energiintensive industrier, SMV'er og husholdninger. Der præciseres visse vigtige principper for handel på day-ahead- og intraday-markederne. Der tilvejebringes nye regler vedrørende TSO'ers udbud af fleksibelt elforbrug i form af et spidsbelastningsudjævningsprodukt og regler, der giver transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører tilladelse til at anvende data fra særlige måleenheder. Der fastsættes nye regler vedrørende forwardelektricitetsmarkeder for at forbedre deres likviditet. Der tilvejebringes nye regler med sigte på at præcisere og fremme langfristede kontrakters rolle og anvendelse i form af elkøbsaftaler og tovejsdifferencekontrakter. Der tilvejebringes nye regler vedrørende vurderingen af fleksibilitetsbehov i medlemsstaterne, mulighed for disse med hensyn til at indføre fleksibilitetsstøtteordninger og udformningsprincipper for sådanne fleksibilitetsstøtteordninger. Der indføres også nye gennemsigtighedskrav for transmissionssystemoperatører for så vidt angår den tilgængelige kapacitet for nye tilslutninger i elnettet.

Ændringerne vedrørende elektricitetsdirektivet indeholder nye regler om beskyttelse og styrkelse af forbrugerne. Med ændringen vedrørende frit valg af leverandør indføres nye krav for at sikre, at kunder kan have mere end en leverandør i ens eget område ved at muliggøre flere målere (nogle gange kaldet bimålere) til en enkel tilslutning.

Med ændringerne vedrørende styrkelse og beskyttelse af forbrugerne sikres det, at kunderne tilbydes en række forskellige kontrakter, der bedst passer til omstændighederne, ved at sikre, at alle kunder har mindst et tidsbegrænset fastpristilbud. Endvidere skal kunderne have adgang til klare oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med disse tilbud.

Der etableres også en ny rettighed for husholdninger og små og mellemstore virksomheder med hensyn til at deltage i energideling, dvs. aktive kunders egetforbrug af vedvarende energi, som er produceret eller lagret eksternt enten fra faciliteter, som de ejer, leaser eller lejer fuldt ud eller delvist, eller som er blevet overført til dem af en anden aktiv kunde.

Der indføres også nye beskyttelsesregler for kunderne for at sikre fortsat levering af elektricitet, herunder krav til medlemsstaterne om at udpege forsyningspligtige leverandører, der påtager sig ansvaret for kunder, hvis leverandører svigter, og beskyttelse af sårbare kunder mod afbrydelser. Leverandører skal også indføre risikostyring for at begrænse risikoen for at svigte ved at gennemføre passende risikoafdækningsstrategier. Disse vil blive overvåget af nationale regulerende myndigheder.

Med ændringerne til elektricitetsdirektivet indføres nye gennemsigtskrav for distributionssystemoperatører for så vidt angår den tilgængelige kapacitet for nye tilslutninger i elnettet. De regulerende myndigheders rolle præciseres for den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719.

Ændringerne vedrørende REMIT-forordningen tilpasser REMIT's anvendelsesområde til nuværende og skiftende markedsforhold ved bl.a. at udvide omfanget af indberetning af data til nye balancemarkeder for elektricitet og sammenkoblede markeder samt algoritmisk handel. Der sikres stærkere, mere etableret og regelmæssigt samarbejde mellem energi- og finanstillsynsmyndigheder, herunder ACER og ESMA vedrørende derivater af engrosenergiprodukter. Processen for indsamling af interne oplysninger og markedsgennemsigtslighed vil også blive forbedret ved at styrke ACER's tilsyn og reguleringen af definitionen på interne oplysninger. Med ændringerne til REMIT-forordningen øges tilsynet med indberettende parter, som f.eks. registrerede indberetningsmekanismer og personer, der som led i deres erhverv organiserer transaktioner. Ændringer forbedrer

mulighederne for datadeling mellem ACER, relevante nationale myndigheder og Kommissionen. Med ændringerne til REMIT indføres en stærkere rolle for ACER i undersøgelser af betydelige grænseoverskridende sager for at bekæmpe overtrædelser af REMIT. Der fastsættes også en ramme for harmonisering af bøder, der er fastsat af regulerende myndigheder på nationalt plan.

Ændringerne vedrørende ACER-forordningen har til formål at præcisere ACER's rolle for så vidt angår en fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719 og for så vidt angår de nye regler, der er indført i elektricitetsforordningen vedrørende forwardmarkeder og fleksibilitetsstøtteordninger. Deri præciseres også ACER's rolle og kompetence i overensstemmelse med ændringen af REMIT-forordningen. Ændringen af RED II har til formål at præcisere anvendelsesområdet for reglerne vedrørende de typer ordninger for direkte prisstøtte for vedvarende energikilder, som medlemsstaterne kan indføre.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,
efter den almindelige lovgivningsprocedure, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Elektricitetsmarkederne har siden september 2021 været kendetegnet ved meget høje priser og prisudsving. Som det fremgår af ACER's (Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder) vurdering af udformningen af engrosmarkedet for elektricitet i EU fra april 2022¹⁷, skyldes dette hovedsagelig den høje pris på gas, der anvendes til produktion af elektricitet.
- (2) Oprapningen af Ruslands militære aggression mod Ukraine, som er en kontraherende part i Energifællesskabet, og de dertil knyttede internationale sanktioner siden februar 2022 har forstyrret de globale energimarkeder, forværret problemet med høje gaspriser og haft betydelige afsmittende virkninger på elpriserne. Ruslands invasion af Ukraine har også skabt usikkerhed om leveringen af andre råvarer såsom stenkul og råolie, der anvendes i produktionsanlæg. Det har medført betydelige yderligere stigninger og udsving i elpriserne.
- (3) Som reaktion herpå omfattede meddelelsen om energipriser, som Kommissionen fremlagde i oktober 2021, en værktøjskasse med foranstaltninger, som EU og dets medlemsstater kan anvende til at håndtere de umiddelbare virkninger af høje energipriser for husholdninger og virksomheder (herunder indkomststøtte, skattelettelser samt foranstaltninger vedrørende

¹⁷ Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder: "ACER's endelige vurdering af udformningen af engrosmarkedet for elektricitet i EU" (ACER's Final Assessment of the EU Wholesale Electricity Market Design), april 2022.

gasbesparelser og gasoplagring) og til at styrke modstandsdygtigheden over for fremtidige prishok. I sin meddelelse af 8. marts 2022 med titlen "REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser"¹⁸ skitserede Kommissionen en række yderligere foranstaltninger til at styrke værktøjskassen og reagere på de stigende energipriser. Den 23. marts 2022 indførte Kommissionen endvidere en midlertidig statsstøtteordning for at tillade visse tilskud med henblik på at afbøde virkningerne af høje energipriser¹⁹.

- (4) Den 18. maj 2022 fremlagde Kommissionen REPowerEU-planen²⁰, med hvilken der indførtes yderligere foranstaltninger med fokus på energibesparelser, diversificering af energiforsyningen og fremskyndet udbygning af vedvarende energi med henblik på at bringe Unionens afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland til ophør, herunder et forslag om at hæve Unionens 2030-mål for vedvarende energi til 45 %. Desuden blev der i meddelelsen om indgreb på energimarkedet på kort sigt og forbedringer af elektricitetsmarkeds udformning på længere sigt²¹ ikke alene fastsat yderligere kortsigtede foranstaltninger til håndtering af høje energipriser, der blev også peget på mulige områder, hvor der kan ske en forbedring af elektricitetsmarkeds udformning, og det blev bebudet, at det var hensigten at vurdere disse områder med henblik på at ændre lovgivningsrammen.
- (5) For hurtigst muligt at afhjælpe priskrisen og sikkerhedsproblemerne og imødegå prisstigningerne for borgerne har Unionen på grundlag af en række forslag fra Kommissionen vedtaget en solid ordning for gasoplagring²², effektive foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen på gas og elektricitet²³, prisbegrænsende ordninger for at undgå ekstraordinære gevinster på både gas- og elmarkederne²⁴ samt foranstaltninger til at fremskynde tilladelsesprocesserne for anlæg til vedvarende energi²⁵.
- (6) Et velintegreret marked, der bygger på pakken om ren energi til alle europæere, som blev vedtaget i 2018 og 2019²⁶, bør give Unionen mulighed for at udnytte de økonomiske fordele

¹⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser (COM(2022) 108 final).

¹⁹ Meddelelse fra Kommissionen — Midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands angreb på Ukraine (C/2022/1890, EUT C 131 I/01 af 24.3.2022, s. 1).

²⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — REPowerEU-planen (COM(2022) 230).

²¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Indgreb på energimarkedet på kort sigt og forbedringer af elmarkedets udformning på længere sigt — vejen frem (COM(2022) 236 final).

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring (EØS-relevant tekst) (EUT L 173 af 10.6.2022, s. 17).

²³ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1) og Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 261 I af 7.10.2022, s. 1).

²⁴ Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 261 I af 7.10.2022, s. 1).

²⁵ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36).

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimainsatsen (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2002 af 11. december 2018 om ændring af direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 210), Europa-Parlamentets og Rådets

ved et indre energimarked under normale markedsforhold, garantere forsyningssikkerheden og opretholde dekarboniseringsprocessen. Også grænseoverskridende sammenkobling garanterer en sikrere, mere pålidelig og effektiv drift af elektricitetssystemet.

- (7) Elektricitetsmarkedets nuværende udformning har også bidraget til fremkomsten af nye og innovative produkter, tjenesteydelser og foranstaltninger på detailmarkederne for elektricitet, idet energieffektiviteten og udbredelsen af vedvarende energi er blevet fremmet og valgmulighederne er blevet øget for at hjælpe forbrugerne med at reducere deres energiomkostninger, også gennem mindre produktionsanlæg og nye tjenester med henblik på at levere fleksibelt elforbrug. Det potentiale, der ligger i digitaliseringen af energisystemet, og blandt andet består i forbrugernes aktive deltagelse, bør udnyttes som et centralt element i vores fremtidige elektricitetsmarkeder og -systemer og udgøre grundlaget herfor. Samtidig må forbrugernes valgmuligheder respekteres, og forbrugerne skal have mulighed for at drage fordel af en række forskellige kontrakttilbud.
- (8) I forbindelse med energikrisen har elektricitetsmarkedets nuværende udformning imidlertid også blotlagt en række væsentlige mangler, der er knyttet til den virkning, som høje og svingende priser på fossile brændstoffer har på de kortsigtede elektricitetsmarkeder, og som påfører husholdninger og virksomheder betydelige prisstigninger, der har indvirkning på deres elomkostninger.
- (9) En hurtigere udbredelse af vedvarende energi og rene, fleksible teknologier er den mest bæredygtige og omkostningseffektive metode til strukturelt at reducere efterspørgslen efter fossile brændstoffer til elproduktion og direkte forbrug gennem elektrificering og integration af energisystemet. Vedvarende energikilder kan som følge af deres lave driftsomkostninger have en positiv indvirkning på elpriserne i hele Unionen og reducere det direkte forbrug af fossile brændstoffer.
- (10) Ændringerne af elektricitetsmarkedets udformning bør sikre, at fordelene ved den stigende udbredelse af vedvarende energi og energiomstillingen som helhed kommer forbrugerne, herunder de mest sårbare forbrugere, til gode og i sidste ende beskytter dem mod energikriser, således at det forhindres, at endnu flere husholdninger ender i energifattigdomsfælden. Ændringerne bør afbøde den indvirkning, som høje priser på fossile brændstoffer, navnlig gas, har på elpriserne, således at husholdninger og virksomheder på længere sigt får mulighed for at udnytte fordelene ved økonomisk overkommelig og sikker energi fra bæredygtige, vedvarende og kulstoffattige kilder.
- (11) Reformen af elektricitetsmarkedets udformning bør ikke kun gavne private forbrugere, men også konkurrenceevnen hos Unionens industrier, idet de får mulighed for at foretage de investeringer i ren teknologi, som de har behov for i forbindelse med deres omstilling til nettonul. Energiomstillingen i Unionen bør støttes af et solidt produktionsgrundlag for rene teknologier. Disse reformer vil bidrage til en økonomisk overkommelig elektrificering af industrien og Unionens position som førende på verdensplan hvad angår forskning og innovation inden for rene energiteknologier.

forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (omarbejdning) (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (omarbejdning) (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

- (12) Velfungerende og effektive kortsigtede markeder er et vigtigt værktøj til integration af vedvarende energi og fleksibilitetskilder på markedet og letter integrationen af energisystemet på en omkostningseffektiv måde.
- (13) Intraday-markeder er særlig vigtige for integrationen af variable vedvarende energikilder i elektricitetssystemet til de laveste omkostninger, da de giver markedsdeltagerne mulighed for i forbindelse med underskud eller overskud af elektricitet at afvikle handler tættere på leveringstidspunktet. Eftersom producenter af variabel vedvarende energi først kan foretage en nøjagtig vurdering af deres produktion tæt på leveringstidspunktet, er det afgørende, at de så tæt som muligt på tidspunktet for levering af elektriciteten har adgang til et likvidt marked og dermed har optimale handelsmuligheder.
- (14) Det er derfor vigtigt, at intraday-markederne tilpasser sig deltagelsen af variable vedvarende energiteknologier såsom sol- og vindenergi samt deltagelsen af fleksibelt elforbrug og lagring. Likviditeten på intraday-markederne bør forbedres gennem deling af ordrebøgerne mellem markedsoperatører inden for et budområde, også når overførselskapaciteten er sat til nul eller efter intraday-markedets lukketid. Desuden bør lukketiden for intraday-markedet ligge tættere på leveringstidspunktet for at maksimere markedsdeltageres muligheder for at handle med underskud og overskud af elektricitet og bidrage til en bedre integration af variable vedvarende energikilder i elektricitetssystemet.
- (15) Endvidere bør de kortsigtede elektricitetsmarkeder sikre, at mindre udbydere af fleksibilitetstjenester kan deltage ved at sænke minimumsbudstørrelsen.
- (16) For at sikre en effektiv integration af elektricitet produceret fra variable vedvarende energikilder og for at mindske behovet for elproduktion baseret på fossile brændstoffer på tidspunkter, hvor der er stor efterspørgsel efter elektricitet og samtidig en lav elproduktion fra variable vedvarende energikilder, bør det være muligt for transmissionssystemoperatørerne at udforme et spidsbelastningsudjævningsprodukt, der giver mulighed for fleksibelt elforbrug for dermed at bidrage til at mindske spidsbelastning i elsystemet på bestemte tidspunkter af dagen. Spidsbelastningsudjævningsproduktet bør bidrage til at maksimere integrationen af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder i systemet ved at flytte elforbruget til tidspunkter på dagen, hvor der er en højere produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder. Da spidsbelastningsudjævningsproduktet har til formål at reducere og flytte elforbruget, bør anvendelsesområdet for dette produkt begrænses til fleksibelt elforbrug. Anskaffelsen af spidsbelastningsudjævningsproduktet bør foregå på en sådan måde, at det ikke overlapper med aktiveringen af balanceringsprodukter, der har til formål at opretholde en stabil frekvens i elektricitetssystemet. For at kontrollere omfanget af den aktiverede reduktion af efterspørgslen bør transmissionssystemoperatøren anvende en referenceværdi, der afspejler det forventede elforbrug uden aktivering af spidsbelastningsudjævningsproduktet.
- (17) For at forbrugerne kan deltage aktivt på elektricitetsmarkederne og bidrage med deres fleksibilitet forsynes de gradvist med intelligente målersystemer. I en række medlemsstater forløber indførelsen af intelligente målersystemer imidlertid langsomt. Hvis der endnu ikke er installeret intelligente målersystemer, eller hvis de intelligente målersystemer ikke giver tilstrækkeligt detaljerede data, bør transmissions- og distributionssystemoperatørerne kunne anvende data fra særlige målerenheder, til observation og afvikling af fleksibilitetstjenester såsom fleksibelt elforbrug og energilagring. Muligheden for at anvende data fra særlige målerenheder til observation og afvikling, bør gøre det lettere for forbrugerne at deltage aktivt på markedet og udbrede deres fleksible elforbrug. Anvendelsen af data fra disse særlige målerenheder bør ledsages af krav til dataenes kvalitet.

- (18) Med denne forordning fastlægges der et retsgrundlag for behandling af personoplysninger i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, litra c), i den generelle forordning om databeskyttelse. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at alle de principper og forpligtelser vedrørende beskyttelse af personoplysninger, der er fastsat i den generelle forordning om databeskyttelse, herunder om dataminimering, overholdes. Hvis målet med dette direktiv kan nås uden behandling af personoplysninger, bør udbyderne anvende anonymiserede og aggregerede data.
- (19) Forbrugere og leverandører har brug for effektive og virkningsfulde forwardmarkeder for at dække deres langsigtede priseksponering og mindske afhængigheden af kortsigtede priser. For at sikre, at energikunder i hele EU fuldt ud kan udnytte fordelene ved integrerede elektricitetsmarkeder og konkurrencen i hele Unionen, bør den måde, hvorpå Unionens forwardmarked for elektricitet fungerer, forbedres gennem oprettelse af regionale virtuelle knudepunkter med henblik på at overvinde den eksisterende markedsfragmentering og den lave likviditet i mange budområder. Regionale virtuelle knudepunkter bør omfatte flere budområder og samtidig sikre en passende korrelation mellem priserne. Nogle budområder vil muligvis ikke være omfattet af et virtuelt knudepunkt, og de bidrager således ikke til referenceprisen for knudepunktet. Markedsdeltagere fra disse budområder bør imidlertid stadig kunne afdække deres risici gennem et knudepunkt.
- (20) Virtuelle knudepunkter bør afspejle den aggregerede pris for flere budområder og angive en referencepris, som markedsoperatørerne bør anvende til at tilbyde forwardrisikoafdækningsprodukter. I den henseende bør virtuelle knudepunkter ikke forstås som enheder, der planlægger eller gennemfører transaktioner. De regionale virtuelle knudepunkter bør gennem tilvejebringelsen af et referenceprisindeks gøre det muligt at samle likviditet og give markedsdeltagerne bedre muligheder for risikoafdækning.
- (21) For at øge markedsdeltagernes muligheder for risikoafdækning bør den rolle, som den i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) 2016/1719 oprettede fælles tildelingsplatform spiller, udvides. Den fælles tildelingsplatform bør tilbyde handel med finansielle langsigtede transmissionsrettigheder mellem de forskellige budområder og de regionale virtuelle knudepunkter. De ordrer vedrørende finansielle transmissionsrettigheder, som markedsdeltagerne afgiver, skal modsvares af en samtidig tildeling af langsigtet overførselskapacitet. En sådan matchning og tildeling bør foretages regelmæssigt for at sikre markedsdeltagerne tilstrækkelig likviditet og dermed effektive risikoafdækningsmuligheder. De langsigtede transmissionsrettigheder bør udstedes med gængse løbetider (fra en måned (Month-Ahead) til mindst tre år (Three-Years-Ahead)) for at være tilpasset markedsdeltagernes typiske risikoafdækningshorisont. Den fælles tildelingsplatform bør være underlagt overvågning og håndhævelse for at sikre, at den udfører sine opgaver korrekt.
- (22) Nettarifferne bør give transmissions- og distributionssystemoperatørerne incitamenter til at anvende fleksibilitetstjenester gennem videreudvikling af innovative løsninger til optimering af det eksisterende net og anskaffelse af fleksibilitetstjenester, navnlig fleksibelt elforbrug eller lagring. Med henblik herpå bør nettarifferne udformes således, at de tager hensyn til systemoperatørernes drifts- og kapitaludgifter eller en effektiv kombination heraf, så de kan drive elektricitetssystemet på en omkostningseffektiv måde. Dette vil yderligere bidrage til at integrere vedvarende energi til de lavest mulige omkostninger for elektricitetssystemet og føre til, at slutkunderne værdsætter deres fleksibilitetsløsninger.
- (23) Vedvarende offshoreenergikilder såsom offshorevindenergi, havenergi og flydende solcelleanlæg vil spille en afgørende rolle i opbygningen af et elektricitetssystem, der i vid udstrækning bygger på vedvarende energikilder, og med hensyn til at sikre klimaneutralitet senest i 2050. Der er imidlertid betydelige hindringer for en bredere og effektiv udbredelse af

disse energikilder, som forhindrer den massive opskalering, der er nødvendig for at nå disse mål. Der kan i fremtiden opstå lignende hindringer for andre offshoret teknologier. Disse hindringer omfatter investeringsrisici i forbindelse med den enestående topografiske situation for offshorehybridprojekter, der er tilsluttet mere end ét marked. For at mindske investeringsrisikoen for disse udviklere af offshoreprojekter og sikre, at projekter i et offshorebudsområde har fuld adgang til de omkringliggende markeder, bør transmissionssystemoperatørerne garantere offshoreprojekters adgang til kapaciteten i den respektive hybridsamkøringslinje for alle tidsenheder for markedet. Hvis den tilgængelige transmissionskapacitet reduceres i et sådant omfang, at den fulde elproduktion, som offshoreprojektet ellers ville have kunnet eksportere, ikke kan leveres til markedet, bør den eller de transmissionssystemoperatør(er), der er ansvarlig(e) for om nødvendigt at begrænse kapaciteten, i fremtiden have mulighed for at kompensere offshoreprojektoperatøren tilsvarende ved hjælp af flaskehalsindtægter. Denne compensation bør kun vedrøre den produktionskapacitet, der er til rådighed for markedet, og som kan være afhængig af vejret, og hverken omfatte driftsforstyrrelser eller vedligeholdelsesarbejde i forbindelse med offshoreprojektet. De nærmere detaljer, herunder betingelserne for afslutning af foranstaltningen, skal fastlægges i en gennemførelsesforordning.

- (24) På day-ahead-engrosmarkedet indgår kraftværker med lavere marginalomkostninger først i lastfordelingen, men den pris, som alle markedsdeltagere opnår, fastsættes af det sidste kraftværk, der er nødvendigt for at dække efterspørgslen, dvs. det kraftværk, der har de højeste marginalomkostninger, når markederne cleares. I den forbindelse har energikrisen vist, at en kraftig stigning i prisen på gas og stenkul kan føre til ekstraordinære og varige stigninger i de priser, som gas- og kulfyrede kraftværker udbyder på day-ahead-engrosmarkedet. Dette har igen ført til usædvanligt høje priser på day-ahead-markedet i hele Unionen, da gas- og kulfyrede kraftværker ofte er dem, der har de højeste marginalomkostninger, der er nødvendige for at imødekomme efterspørgslen efter elektricitet.
- (25) I betragtning af den rolle, som prisen på day-ahead-markedet spiller som reference for prisen på andre engrosmarkeder for elektricitet, og det forhold, at alle markedsdeltagere opnår ligevægtsprisen, har de teknologier, der har betydeligt lavere marginalomkostninger, konsekvent givet høje indtægter.
- (26) For at nå Unionens dekarboniseringsmål og de i REPowerEU fastsatte mål om at blive mere energiafhængig, skal Unionen i væsentlig grad fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. I betragtning af de investeringer, der er nødvendige for at nå disse mål, bør markedet sikre, at der fastsættes et langsigtet prissignal.
- (27) Inden for disse rammer bør medlemsstaterne bestræbe sig på at skabe de rette markedsvilkår for langsigtede markedsbaserede instrumenter såsom elkøbsaftaler. Elkøbsaftaler er bilaterale købsaftaler mellem producenter og købere af elektricitet. De sikrer kunden prisstabilitet på lang sigt og den sikkerhed, som er nødvendig for at producenten kan træffe investeringsbeslutningen. Ikke desto mindre findes der kun aktive markeder for elkøbsaftaler i nogle få medlemsstater, og køberne er typisk begrænset til store virksomheder, ikke mindst fordi der er en række adgangsbarrierer for elkøbsaftaler, navnlig vanskelighederne med at dække risikoen for at køberen misligholder sine betalingsforpligtelser i disse langfristede aftaler. Medlemsstaterne bør tage hensyn til behovet for at skabe et dynamisk marked for elkøbsaftaler, når de fastlægger politikker for at nå de energidekarboniseringsmål, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner.
- (28) I henhold til artikel 15, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 skal medlemsstaterne vurdere de lovgivningsmæssige og administrative hindringer for langfristede

VE-elkøbsaftaler og fjerne uberettigede hindringer for og lette udbredelsen af sådanne aftaler. Desuden skal medlemsstaterne beskrive politikker og foranstaltninger, der letter udbredelsen af VE-elkøbsaftaler, i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner. Uden at det berører denne forpligtelse til at rapportere om de lovgivningsmæssige rammer, der påvirker markedet for elkøbsaftaler, bør medlemsstaterne sikre, at instrumenter til at mindske de finansielle risici, der er forbundet med, at køberen misligholder sine langsigtede betalingsforpligtelser inden for rammerne af elkøbsaftaler, er tilgængelige for virksomheder, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler, og som ikke er i finansielle vanskeligheder, jf. artikel 107 og 108 i TEUF. Medlemsstaterne kan beslutte at indføre en garantiordning til markedspriser. Medlemsstaterne bør medtage bestemmelser heri, der sikrer, at en formindskelse af likviditeten på elektricitetsmarkederne undgås, f.eks. ved at anvende finansielle elkøbsaftaler. Medlemsstaterne bør ikke yde støtte til elkøbsaftaler til indkøb af elproduktion fra fossile brændsler. Selv om medlemsstaterne som standard ikke bør forskelsbehandle forbrugere, kan medlemsstaterne beslutte at målrette disse instrumenter mod specifikke kategorier af forbrugere under anvendelse af objektive og ikkediskriminerende kriterier. Inden for disse rammer bør medlemsstaterne tage hensyn til den potentielle rolle, som instrumenter, der stilles til rådighed på EU-plan, f.eks. af Den Europæiske Investeringsbank ("EIB"), kan spille.

- (29) Medlemsstaterne har, når de udformer og tildeler offentlig støtte, flere instrumenter til rådighed til at støtte udviklingen af markederne for elkøbsaftaler. Hvis udviklere af projekter inden for vedvarende energi, der deltager i et offentligt støtteudbud, får mulighed for at reservere en del af produktionen til salg gennem en elkøbsaftale, vil det bidrage til, at markederne for elkøbsaftaler vil udvikle sig og vokse. Som led i denne udbudsevaluering bør medlemsstaterne desuden bestræbe sig på at anvende kriterier, der giver aktører, som står over for adgangsbarrierer, f.eks. små og mellemstore virksomheder ("SMV'er"), incitamenter til at få adgang til markedet for elkøbsaftaler, idet de giver fortrinsret til tilbudsgivere, der forpligter sig til at indgå en elkøbsaftale for en del af den inden for rammerne af projektet producerede elektricitet med en eller flere potentielle købere, der har vanskeligt ved at få adgang til markedet for elkøbsaftaler.
- (30) Hvis medlemsstaterne beslutter at støtte offentligt finansierede nye investeringer ("ordninger for direkte prisstøtte") i elproduktion fra kulstoffattige, ikkefossile brændstoffer med henblik på at nå Unionens dekarboniseringsmål, bør disse ordninger have form af tovejsdifferencekontrakter, således at de ud over en indtægtsgaranti også omfatter en øvre grænse for markedsindtægterne fra de pågældende produktionsanlæg. Nye investeringer i elproduktion bør omfatte investeringer i nye produktionsanlæg, investeringer, der tager sigte på repowering af eksisterende produktionsanlæg, samt investeringer, der har til formål at udvide eksisterende produktionsanlæg eller forlænge deres levetid.
- (31) Sådanne tovejsdifferencekontrakter vil sikre, at producenternes afkast på nye investeringer i elproduktion, der modtager offentlig støtte, bliver mere uafhængige af de svingende priser på elproduktion fra fossile brændstoffer, som typisk fastsætter prisen på day-ahead-markedet.
- (32) I det omfang medlemsstaterne for så vidt angår vedvarende energikilder kun kan indføre ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter og ikke andre typer ordninger for direkte prisstøtte, bør dette imidlertid begrænses til lavemissionsteknologier, der ikke anvender fossile brændstoffer, med lave og stabile driftsomkostninger, og til teknologier, der sædvanligvis ikke giver elektricitetssystemet fleksibilitet, idet teknologier, der befinder sig i en tidlig fase af deres markedsudbredelse, udelukkes. Dette er nødvendigt for at sikre, at den økonomiske levedygtighed for produktionsteknologier med høje marginalomkostninger ikke bringes i fare, og for at opretholde incitamenterne for de teknologier, der kan give

elektricitetssystemet fleksibilitet til at udbyde deres elektricitet på elektricitetsmarkedet på grundlag af deres alternativomkostninger. Desuden bør begrænsningen til at fastsætte ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter ikke gælde for nye teknologier, idet andre typer ordninger for direkte prisstøtte kan være bedre egnet til at stimulere udbredelsen heraf. Begrænsningen bør ikke berøre den mulige undtagelse for mindre anlæg og demonstrationsprojekter i henhold til artikel 4, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/2001 og tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for VE-fællesskaber i overensstemmelse med artikel 22, stk. 7, i nævnte direktiv.

- (33) I betragtning af nødvendigheden af at skabe lovgivningsmæssig sikkerhed for producenterne bør medlemsstaternes forpligtelse til at anvende ordninger for direkte prisstøtte til produktion af elektricitet i form af tovejsdifferencekontrakter kun gælde for nye investeringer i produktion af elektricitet fra de kilder, der er anført i ovenstående betragtning.
- (34) Takket være den øvre grænse for markedsindtægterne bør ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter udgøre en yderligere indtægtskilde for medlemsstaterne i perioder med høje energipriser. For yderligere at afbøde de høje elprisers indvirkning på forbrugernes energiomkostninger bør medlemsstaterne sikre, at indtægterne fra producenter, der er omfattet af ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter, videregives til alle elslutkunder, herunder husholdninger, SMV'er og industrielle forbrugere, baseret på deres forbrug. Omfordelingen af indtægterne bør ske på en måde, der sikrer, at forbrugerne stadig i et vist omfang er udsat for prissignalet, således at de reducerer deres forbrug, når priserne er høje, eller flytter det til perioder med lavere priser (som sædvanligvis er perioder med en større andel af produktion fra vedvarende energikilder). Medlemsstaterne bør sikre, at lige konkurrencevilkår og konkurrence mellem de forskellige leverandører ikke påvirkes af omfordelingen af indtægter til de endelige elforbrugere.
- (35) Medlemsstaterne bør desuden sikre, at ordningerne for direkte prisstøtte, uanset deres form, ikke underminerer elektricitetsmarkedernes effektive, konkurrencemæssige og likvide funktion, således at producenternes incitamenter til at reagere på markedssignaler, herunder standsning af produktionen, når elpriserne ligger under deres driftsomkostninger, og slutkundernes incitamenter til at reducere forbruget, når elpriserne er høje, bevares. Medlemsstaterne bør sikre, at støtteordninger ikke udgør en hindring for udviklingen af kommercielle kontrakter såsom elkøbsaftaler.
- (36) Tovejsdifferencekontrakter og elkøbsaftaler er således supplerende instrumenter, der bidrager til at fremme energiomstillingen og sikre, at fordelene ved vedvarende energi og kulstoffattig energi kommer forbrugerne til gode. Med forbehold af de krav, der er fastsat i nærværende forordning, bør medlemsstaterne frit kunne afgøre, hvilke instrumenter de anvender til at nå deres dekarboniseringsmål. Gennem elkøbsaftaler bidrager private investorer til yderligere udbredelse af vedvarende og kulstoffattig energi, samtidig med at de fastsætter lave og stabile elpriser på lang sigt. Det samme mål opnås af offentlige enheder på vegne af forbrugerne gennem tovejsdifferencekontrakter. Begge instrumenter er nødvendige for at nå Unionens dekarboniseringsmål gennem udbredelse af vedvarende og kulstoffattig energi og samtidig lade forbrugerne drage fordel af en billig elproduktion.
- (37) Den fremskyndede udbredelse af vedvarende energikilder kræver en øget tilgængelighed af fleksibilitetsløsninger for at sikre, at vedvarende energikilder integreres i nettet, og for at elektricitetssystemet og elnettet skal kunne tilpasse sig variationen i elproduktionen og elforbruget i forskellige tidshorisonter. De regulerende myndigheder bør regelmæssigt vurdere behovet for fleksibilitet i elektricitetssystemet på grundlag af oplysninger fra transmissions- og distributionssystemoperatørerne. I betragtning af behovet for at dekarbonisere energisystemet

bør der ved vurderingen af elsystemets fleksibilitetsbehov tages hensyn til alle eksisterende og planlagte investeringer (herunder eksisterende anlæg, der endnu ikke er tilsluttet nettet) i fleksibilitetskilder såsom fleksibel elproduktion, samkøringslinjer, fleksibelt elforbrug, energilagring eller produktion af vedvarende brændstoffer. På dette grundlag bør medlemsstaterne fastlægge et nationalt mål for fleksibiliteten hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring, som også bør afspejles i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner.

- (38) For at nå det nationale mål for fleksibiliteten hvad angår ikkefossile brændsler såsom behovet for investeringer i fleksibelt elforbrug og lagring kan medlemsstaterne udforme eller omdanne kapacitetsmekanismer med henblik på at skabe en grøn og fleksibel kapacitetsmekanisme. Medlemsstater, der anvender en kapacitetsmekanisme i overensstemmelse med de eksisterende regler, bør fremme deltagelse af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring ved at indføre yderligere kriterier eller elementer i udformningen.
- (39) For at støtte miljøbeskyttelsesmålene bør den grænse for CO₂-emissioner, der er fastsat i artikel 22, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943, betragtes som en øvre grænse. Medlemsstaterne kan derfor i fuld overensstemmelse med retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi²⁷, som tilskynder medlemsstaterne til at indføre grønne kriterier i kapacitetsmekanismer, fastsætte standarder for teknisk ydeevne og CO₂-emissionsgrænser, der begrænser deltagelsen i kapacitetsmekanismer til fleksible, fossilfrie teknologier.
- (40) Hvis medlemsstaterne ikke anvender en kapacitetsmekanisme, eller hvis de yderligere kriterier eller elementer i udformningen af deres kapacitetsmekanisme ikke er tilstrækkelige til at nå de nationale mål for behovet for investeringer i fleksibelt elforbrug og lagring, kan de desuden anvende fleksibilitetsstøtteordninger, der består af betalinger for den disponible kapacitet af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring.
- (41) I procedurene for tilslutning af nye produktions- og forbrugsanlæg til nettet, navnlig anlæg til produktion af vedvarende energi, opstår der ofte forsinkelser. En af årsagerne til sådanne forsinkelser er manglen på tilgængelig netkapacitet på det sted, som investoren har valgt, hvilket indebærer, at nettet skal udvides eller forstærkes for at kunne tilslutte anlæggene til systemet på en sikker måde. Et nyt krav om, at elsystemoperatører, både på transmissions- og distributionsniveau, skal offentliggøre og ajourføre oplysninger om den tilgængelige netkapacitet i deres driftsområder, vil bidrage til, at investorerne træffer deres beslutninger på grundlag af oplysninger om tilgængeligheden af netkapacitet i systemet og dermed til den nødvendige fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi.
- (42) For at løse problemet med lange svarfrister i forbindelse med anmodninger om tilslutning til nettet bør transmissions- og distributionssystemoperatørerne desuden stille klare og gennemsigtige oplysninger til rådighed for systembrugerne om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning. Transmissions- og distributionssystemoperatørerne bør bestræbe sig på at fremlægge sådanne oplysninger senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen.
- (43) Under energikrisen har forbrugerne været udsat for ekstremt svingende engrospriser på energi og kun haft begrænsede muligheder for at deltage på energimarkedet. Mange husholdninger har derfor haft problemer med at betale deres regninger. Sårbare og energifattige forbrugere er

²⁷ Meddelelse fra Kommissionen — Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022 (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

hårdest ramt²⁸, men mellemindkomsthusholdninger har også oplevet sådanne vanskeligheder. Det er derfor vigtigt at ajourføre forbrugerrettigheder og -beskyttelse, således at forbrugerne får mulighed for at drage fordel af energiomstillingen, deres elomkostninger gøres uafhængige af kortsigtede prisbevægelser på energimarkedene, og risikobalancen mellem leverandører og forbrugere genetableres.

- (44) Forbrugerne bør have adgang til en bred vifte af tilbud, så de kan vælge en kontrakt ud fra deres behov. Leverandørerne har imidlertid reduceret deres tilbud, kontrakter med fast pris hører til sjældenhederne, og udvalget af tilbud er blevet begrænset. Forbrugerne bør altid have mulighed for at vælge en tidsbegrænset kontrakt med en overkommelig fast pris, og leverandørerne bør ikke ensidigt kunne ændre vilkårene og betingelserne, inden en sådan kontrakt udløber.
- (45) Hvis leverandørerne ikke sikrer, at deres elportefølje er tilstrækkeligt risikoafdækket, kan ændringer i engrospriserne på elektricitet indebære, at de løber en økonomisk risiko og føre til konkurser, og at omkostningerne dermed væltes over på forbrugerne og andre netbrugere. Det bør derfor sikres, at leverandører er risikoafdækket på passende vis, når de tilbyder kontrakter med fast pris. En passende risikoafdækningsstrategi bør tage hensyn til leverandørernes adgang til deres egen produktion og kapitalisering samt deres afhængighed af ændringer i engrospriserne.
- (46) Forbrugerne bør kunne vælge den leverandør, der tilbyder dem den pris og den service, der bedst svarer til deres behov. Fremskridt inden for måler- og fordelingsmåler teknologi kombineret med informations- og kommunikationsteknologi betyder, at det nu er teknisk muligt at have flere leverandører til et enkelt sted. Hvis kunderne ønsker det, bør de kunne benytte disse muligheder til at vælge en særskilt leverandør, navnlig for elektricitet til drift af apparater såsom varmpumper eller elektriske køretøjer, der har et særligt højt forbrug, eller som også automatisk kan flytte deres elforbrug som reaktion på prissignaler. Med hurtigreagerende særlige målerenheder, der er forbundet med eller indbygget i apparater med fleksibelt og kontrollerbart forbrug, kan slutkunderne desuden deltage i andre incitamentsbaserede ordninger for fleksibelt elforbrug, der leverer fleksibilitetstjenester på elektricitetsmarkedet og til transmissions- og distributionssystemoperatører. Generelt bør sådanne ordninger bidrage til øget udbredelse af fleksibelt elforbrug og til forbrugerindflydelse, således at de får øget kontrol over deres energiforbrug og energiomkostninger, samtidig med at elektricitetssystemet får yderligere fleksibilitet med henblik på at håndtere udsving i efterspørgsel og udbud.
- (47) Som følge af de stadig mere komplekse energitilbud og forskellig markedsføringspraksis har forbrugerne ofte svært ved fuldt ud at forstå indholdet af de kontrakter, de indgår. Der er navnlig uklarhed om, hvordan prisen fastsættes, hvilke betingelser der gælder for forlængelse af kontrakten, hvilke konsekvenser en opsigelse af kontrakten har, eller af hvilke grunde leverandøren ændrer vilkårene. Derfor bør leverandører eller markedsdeltagere, der er aktive inden for aggregering, give forbrugerne de vigtigste oplysninger om energitilbud på en kortfattet og letforståelig måde, inden kontrakten undertegnes.
- (48) For at sikre forbrugerne forsyningskontinuitet i tilfælde af, at leverandøren svigter, bør medlemsstaterne forpligtes til at udpege leveringspligtige leverandører, der kan behandles som udbydere af leveringspligtigheder. En sådan leverandør kan være salgsafdelingen i en vertikalt integreret virksomhed, der også varetager distributionsfunktioner, forudsat at den opfylder

²⁸ Visse grupper er mere udsatte for at blive berørt af energifattigdom eller mere sårbare over for de negative virkninger af energifattigdom, f.eks. kvinder, personer med handicap, ældre, børn og personer, der tilhører en racemæssig eller etnisk minoritet.

kravene om adskillelse i artikel 35 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944. Dette indebærer imidlertid ikke en forpligtelse for medlemsstaterne til at levere til en bestemt fast minimumspris.

- (49) Energideling kan skabe modstandsdygtighed over for virkningerne af høje og svingende engrospriser på forbrugernes energiomkostninger, øge indflydelsen hos en bredere gruppe af forbrugere, der ellers ikke har mulighed for at blive aktive kunder på grund af finansielle eller fysiske begrænsninger, såsom energifattige og sårbare forbrugere, og føre til en øget udbredelse af vedvarende energi ved at tiltrække yderligere private kapitalinvesteringer og diversificere mulighederne for betaling for overskudsproduktion, der tilføres nettet. Gennem integrationen af passende prissignaler og lageranlæg kan deling af elektricitet bidrage til at skabe grundlaget for at udnytte mindre forbrugeres fleksibilitetspotentiale.
- (50) Aktive kunder, der ejer, leaser eller lejer et lager- eller produktionsanlæg, bør have ret til at dele overskudsproduktion med andre forbrugere og dermed give dem mulighed for at blive aktive eller til at dele den vedvarende energi, der produceres eller lagres af fælles leasede, lejede eller ejede anlæg, enten direkte eller gennem en neutral formidler. Ordninger for energideling kan enten være baseret på private kontraktmæssige aftaler mellem aktive kunder eller organiseres gennem en retlig enhed. En retlig enhed, der opfylder kriterierne for et VE-fællesskab som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 eller et borgerenergifællesskab som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944, kan dele elektricitet produceret på anlæg, som de har fuldt ejerskab over, med sine medlemmer. I rammen for beskyttelse og styrkelse for energideling bør der lægges særlig vægt på energifattige og sårbare forbrugere.
- (51) Energideling operationaliserer det kollektive forbrug af egenproduceret eller lagret elektricitet, der tilføres nettet af mere end én aktiv kunde, der handler i fællesskab. Medlemsstaterne bør med henblik på beregningen af energikomponenten i energiomkostningerne etablere en passende IT-infrastruktur, således at forbruget inden for en bestemt tidsramme administrativt kan matches med den egenproducerede eller lagrede vedvarende energi. Produktionen fra disse anlæg bør fordeles på de aggregerede forbrugsprofiler på grundlag af statiske, variable eller dynamiske beregningsmetoder, som de aktive kunder på forhånd kan fastsætte eller aftale.
- (52) Sårbare kunder bør være tilstrækkeligt beskyttet mod strømafbrydelser og bør heller ikke kunne tvinges til at frakoble sig. Leverandørerne og alle relevante nationale myndigheder har fortsat en afgørende rolle med hensyn til at udpege passende foranstaltninger, både på kort og lang sigt, som bør stilles til rådighed for sårbare kunder, således at de kan styre deres energiforbrug og energiomkostninger, idet de blandt andet arbejder tæt sammen med de sociale sikringsordninger.
- (53) Offentlige indgreb i fastsættelsen af prisen for levering af elektricitet udgør i princippet en markedsforvridende foranstaltning. Et sådant indgreb kan derfor kun gennemføres som en forpligtelse til offentlig tjeneste og er underlagt særlige betingelser. I henhold til dette direktiv er det muligt at regulere priserne og endda til et niveau, der ligger under omkostningerne, for energifattige og sårbare husholdninger, og — som en overgangsforanstaltning — for husholdninger og mikrovirksomheder. I krisetider, hvor engros- og detailpriserne på elektricitet stiger betydeligt, og dette har en negativ indvirkning på økonomien som helhed, bør medlemsstaterne have mulighed for midlertidigt at udvide anvendelsen af regulerede priser til også at omfatte SMV'er. For både husholdninger og SMV'er bør medlemsstaterne midlertidigt have mulighed for at fastsætte regulerede priser, der ligger under omkostningerne, så længe dette ikke skaber konkurrenceforvridning mellem leverandørerne, og leverandørerne kompenseres for at levere til priser, der ligger under omkostningerne. Det skal dog sikres, at en

sådan prisregulering er målrettet og ikke skaber incitament til at øge forbruget. En sådan prisregulering bør derfor begrænses til 80 % af husholdningernes medianforbrug for husholdninger og 70 % af det foregående års forbrug for SMV'er. Kommissionen bør fastlægge, hvornår der foreligger en sådan elpriskrise, og dermed hvornår denne mulighed kan tages i anvendelse. Kommissionen bør endvidere fastlægge en periode på op til et år, i hvilken den fastlagte midlertidige forlængelse af de regulerede priser finder anvendelse. I det omfang nogen af de foranstaltninger, der er omhandlet i nævrende forordning, udgør statsstøtte, berører bestemmelserne vedrørende disse foranstaltninger ikke anvendelsen af artikel 107 og 108 i TEUF.

- (54) De i nævrende forordning omhandlede foranstaltninger berører heller ikke anvendelsen af direktiv 2014/65/EU, forordning (EU) 2016/1011 og forordning (EU) nr. 648/2012.
- (55) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 bør derfor ændres.
- (56) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Ændringer af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet,

I forordning (EU) 2019/943 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1 ændres således:

a) Litra b) affattes således:

"b) fastlægge grundlæggende principper for velfungerende, integrerede elektricitetsmarkeder, som giver alle udbydere af ressourcer og elkunder ikkediskriminerende markedsadgang, muliggør udviklingen af forwardmarkeder for elektricitet, således at leverandører og forbrugere kan afdække eller beskytte sig mod risikoen for fremtidige udsving i elpriserne, styrker forbrugernes stilling, sikrer konkurrencedygtigheden på det globale marked, øger fleksibiliteten gennem prisfleksibelt elforbrug, energilagring og andre løsninger for fleksibiliteten hvad angår ikkefossile brændsler, sikrer energieffektivitet, letter aggregering af distribueret efterspørgsel og udbud og muliggør markeds- og sektoriel integration og markedsbaseret betaling for elektricitet produceret fra vedvarende energikilder"

b) Følgende litra tilføjes:

"e) støtte langsigtede investeringer i produktion af vedvarende energi og sætte forbrugerne i stand til at gøre deres energiomkostninger mindre afhængige af udsving i priserne på de kortsigtede elektricitetsmarkeder, navnlig priserne på fossile brændstoffer på mellemlang til lang sigt."

2) I artikel 2 tilføjes følgende numre:

"72) "spidsbelastningstime": en time med det højeste elforbrug kombineret med en lav elproduktion fra vedvarende energikilder, idet der tages hensyn til den budområdeoverskridende udveksling

73) "spidsbelastningsudjævning": markedsdeltagernes evne til at reducere elforbruget i spidsbelastningstimer som fastsat af transmissionssystemoperatøren

74) "spidsbelastningsudjævningsprodukt": et markedsbaseret produkt, hvorigennem markedsdeltagerne kan yde spidsbelastningsudjævning til transmissionssystemoperatørerne

75) "virtuelt knudepunkt": en ikkefysisk region, der omfatter mere end ét budområde, og for hvilken der ved hjælp af en metode fastsættes en indekspris

76) "tovejsdifferencekontrakt": en kontrakt, der indgås mellem en produktionsanlægsoperatør og en modpart, normalt en offentlig enhed, som giver både minimalbetalingssikring og en grænse for overbetaling; kontrakten er udformet på en sådan måde, at produktionsanlæggets incitament til en effektiv drift og effektiv deltagelse på elektricitetsmarkederne bevares, og er i overensstemmelse med principperne i artikel 4, stk. 2, og artikel 4, stk. 3, første og tredje afsnit, i direktiv (EU) 2018/2001

77) "elkøbsaftale": en kontrakt, i henhold til hvilken en fysisk eller juridisk person indvilliger i at købe elektricitet fra en elproducent på markedsvilkår

78) "markedsindtægter": realiserede indtægter, som en elproducent modtager til gengæld for salg og levering af elektricitet i Unionen, uanset i hvilken kontraktmæssig form en sådan udveksling finder sted, og med undtagelse af enhver form for støtte ydet af medlemsstater

79) "særlig målerenhed": en anordning, der er forbundet med eller indbygget i en enhed, med hvilken der sælges prisfleksibelt elforbrug eller fleksibilitetstjenester på elektricitetsmarkedet eller til transmissions- og distributionssystemoperatører

80) "fleksibilitet": et elektricitetssystem evne til i de relevante tidsrammer for markedet at tilpasse sig variationen i produktions- og forbrugsmønstre og nettilgængeligheden".

3) Artikel 7 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

"1. Transmissionssystemoperatørerne og NEMO'erne (de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører) eller en enhed, som de har udpeget, tilrettelægger i fællesskab forvaltningen af de integrerede day-ahead- og intraday-markeder i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/1222. Transmissionssystemoperatørerne og NEMO'erne samarbejder på EU-plan, eller på regionalt plan når det er mere hensigtsmæssigt, for at maksimere produktiviteten og effektiviteten af Unionens day-ahead- og intraday-handel med elektricitet. Pligten til at samarbejde berører ikke anvendelsen af EU-konkurrenceretten. Transmissionssystemoperatørerne og NEMO'erne er i deres funktioner vedrørende handel med elektricitet underlagt de regulerende myndigheders tilsyn i henhold til artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944 og ACER's overvågning i henhold til artikel 4 og 8 i forordning (EU) 2019/942."

b) Stk. 2 ændres således:

i) Litra c) affattes således:

"c) maksimere alle markedsdeltageres muligheder for at deltage i budområdeoverskridende og områdeintern handel på en ikkediskriminerende måde og så tæt som muligt på realtid på tværs af og inden for alle budområder"

ii) Som litra ca) indsættes:

"ca) tilrettelægges på en sådan måde, at det sikres, at likviditeten deles mellem alle NEMO'er, både for budområdeoverskridende og områdeintern handel".

4) Følgende indsættes som artikel 7a og 7b:

"Artikel 7a

Spidsbelastningsudjævningsprodukter

1. Uden at det berører elektricitetsdirektivets artikel 40, stk. 5 og 6, kan transmissionssystemoperatørerne anskaffe spidsbelastningsudjævningsprodukter med henblik på at opnå en reduktion af efterspørgslen efter elektricitet i spidsbelastningsperioder.
2. Transmissionssystemoperatører, der ønsker at anskaffe sig et spidsbelastningsudjævningsprodukt, skal forelægge den regulerende myndighed i den pågældende medlemsstat et forslag, der fastsætter dimensioneringen af og betingelserne for anskaffelsen af spidsbelastningsudjævningsproduktet. Transmissionssystemoperatørens forslag skal opfylde følgende krav:
 - (a) dimensioneringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet baseres på en analyse af behovet for en yderligere ydelse med henblik på at sikre forsynings sikkerheden. Analysen skal opfylde en pålidelighedsstandard eller objektive og gennemsigtige kriterier for netstabilitet, der er godkendt af den regulerende myndighed. Dimensioneringen skal tage hensyn til den forventede efterspørgsel, en prognose for elektricitet produceret fra vedvarende energikilder og en prognose for andre fleksibilitetskilder i systemet. Dimensioneringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet skal begrænses for at sikre, at de forventede fordele ved produktet ikke overstiger de forventede omkostninger
 - (b) anskaffelsen af et spidsbelastningsudjævningsprodukt skal være baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og være begrænset til prisfleksibelt elforbrug
 - (c) anskaffelsen af et spidsbelastningsudjævningsprodukt skal ske ved hjælp af en udbudsprocedure, hvor valget baseres på den laveste pris, der opfylder foruddefinerede tekniske og miljømæssige kriterier
 - (d) kontrakter om et spidsbelastningsudjævningsprodukt må ikke indgås mere end to dage før dets aktivering, og kontraktperioden må højst være én dag

- (e) aktiveringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet må ikke reducere overførselskapaciteten
 - (f) aktiveringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet skal finde sted efter day-ahead-markedets lukning og før balancemarkedets start
 - (g) spidsbelastningsudjævningsproduktet må ikke medføre produktion, der befinder sig bag måleren.
3. Den faktiske reduktion af forbruget som følge af aktiveringen af et spidsbelastningsudjævningsprodukt måles i forhold til en referenceværdi, der afspejler det forventede elforbrug uden aktivering af spidsbelastningsudjævningsproduktet. Transmissionssystemoperatørerne udvikler en referencemetode i samråd med markedsdeltagerne og forelægger den for den regulerende myndighed.
4. Den regulerende myndighed godkender forslaget fra de transmissionssystemoperatører, der ønsker at anskaffe et spidsbelastningsudjævningsprodukt, og den referencemetode, der er forelagt i overensstemmelse med stk. 2 og 3, eller anmoder transmissionssystemoperatørerne om at ændre forslaget, hvis det ikke opfylder kravene i disse stykker.

Artikel 7b

Dedikeret måleenhed

1. "Medlemsstaterne tillader transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører at anvende data fra dedikerede måleenheder til observation og afvikling af efterspørgselsreaktion og fleksibilitetsydelse, herunder fra lagringssystemer.
2. Medlemsstaterne fastlægger krav til en valideringsproces for data fra dedikerede måleenheder for at kontrollere og sikre kvaliteten af de respektive data."

5) Artikel 8 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

"NEMO'erne giver markedsdeltagerne mulighed for at handle med energi så tæt på realtid, som det er muligt, og som minimum indtil det budområdeoverskridende intraday-markeds lukketid. Fra den 1. januar 2028 må lukketiden for det budområdeoverskridende intraday-marked ikke være mere end 30 minutter før realtid."

b) Stk. 3 affattes således:

"NEMO'erne sørger for produkter for handel på day-ahead- og intraday-markeder af en tilstrækkeligt lille størrelse, med mindste bud på 100 kilowatt eller mindre, for at tillade den effektive deltagelse af fleksibelt elforbrug, energilagring og vedvarende energikilder i lille skala, herunder direkte deltagelse af kunder."

6. Artikel 9 affattes således:

Artikel 9

Forwardmarkeder

1. Senest den 1. december 2024, og efter høring af ESMA, forelægger ENTSO for elektricitet ACER et forslag om oprettelse af regionale virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet. Forslaget skal:
 - (a) fastlægge det geografiske anvendelsesområde for de virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet, herunder de budområder, der udgør disse knudepunkter, med henblik på at maksimere priskorrelationen mellem referencepriserne og priserne i de budområder, der udgør virtuelle knudepunkter
 - (b) omfatte en metode til beregning af referencepriserne for de virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet med henblik på at maksimere korrelationen mellem referenceprisen og priserne i de budområder, der udgør et virtuelt knudepunkt; denne metode skal anvendes på alle virtuelle knudepunkter og være baseret på forud fastsatte objektive kriterier
 - (c) omfatte en definition af finansielle langsigtede transmissionsrettigheder fra budområder til virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet
 - (d) maksimere handelsmulighederne for risikoafdækningsprodukter i forbindelse med de virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet og for langsigtede transmissionsrettigheder fra budområder til virtuelle knudepunkter.
2. Senest seks måneder efter at have modtaget forslaget om oprettelse af regionale virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet skal ACER evaluere det og enten godkende det eller foreslå ændringer. I sidstnævnte tilfælde hører ACER ENTSO for elektricitet, inden ændringerne vedtages. Det vedtagne forslag offentliggøres på ACER's websted.
3. Den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, gives en retlig form som omhandlet i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1132.
4. Den fælles tildelingsplatform skal:
 - (a) tilbyde handel med langsigtede transmissionsrettigheder mellem ethvert budområde og ethvert virtuelt knudepunkt; hvis et budområde ikke er en del af et virtuelt knudepunkt, kan den udstede finansielle langsigtede transmissionsrettigheder til et virtuelt knudepunkt eller til andre budområder, der er en del af samme kapacitetsberegningsregion
 - (b) regelmæssigt tildele langsigtet overførselskapacitet på en gennemsigtig, markedsbaseret og ikkediskriminerende måde, således at hyppigheden af tildelingen af den langsigtede overførselskapacitet understøtter forwardmarkedets effektive funktion
 - (c) tilbyde handel med finansielle transmissionsrettigheder, som giver indehaverne af disse finansielle transmissionsrettigheder mulighed for at fjerne eksponeringen for positive og negative prisspænd, og som tilbydes med en lang række løbetider på op til mindst tre år.

5. Hvis en regulerende myndighed finder, at der ikke er tilstrækkelige risikoafdækningsmuligheder til rådighed for markedsdeltagere, og, hvis terminsmarkederne vedrører finansielle instrumenter som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 15), efter høring af de relevante kompetente myndigheder med ansvar for finansielle markeder, kan den kræve, at elektricitetsbørser eller transmissionssystemoperatører gennemfører yderligere foranstaltninger, såsom market making-aktiviteter, for at forbedre forwardmarkedets likviditet. Med forbehold for overholdelse af EU's konkurrenceret, direktiv (EU) 2014/65, forordning (EU) nr. 648/2012 og forordning (EU) nr. 600/2014 kan markedsoperatørerne frit udvikle forwardrisikoafdækningsprodukter, herunder langsigtede forwardrisikoafdækningsprodukter, for at give markedsdeltagere, herunder ejere af produktionsanlæg, der benytter vedvarende energikilder, passende muligheder for at afdække finansielle risici som følge af prisudsving. Medlemsstaterne må ikke kræve, at en sådan risikoafdækningsaktivitet skal begrænses til handler inden for en medlemsstat eller et budområde.

7) Artikel 18 ændres således:

a) Stk. 2 affattes således:

"2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og skal tage hensyn til både kapital- og driftsudgifter for at tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt, herunder foregribende investeringer, for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningssikkerheden, understøtte brugen af fleksibilitetsydelser, effektive investeringer, herunder løsninger til optimering af det eksisterende net og fremme af efterspørgselsreaktion, og de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelser, og samkøringslinjer"

b) Stk. 8 affattes således:

"8. Transmissions- og distributionstarifmetoder skal give transmissions- og distributionssystemoperatører incitamenter med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i transmissions- og distributionstariffer og indfører præstationsmål for at give transmissions- og distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, brug af fleksibilitetsydelser og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer."

c) Stk. 9, litra f), affattes således:

"f) metoder til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur, herunder foregribende investeringer"

d) I stk. 9 tilføjes følgende som litra i):

"i) incitamentter til effektive netinvesteringer, herunder vedrørende fleksibilitetsressourcer og fleksible tilslutningsaftaler."

8. I artikel 19, stk. 2, foretages følgende ændringer:

a) Litra b) affattes således:

b) bevarelse eller forøgelse af overførselskapacitet gennem optimering af brugen af eksisterende sammenkoblingslinjer ved hjælp af koordinerede, afhjælpende foranstaltninger, hvor det er relevant, eller dækning af omkostninger som følge af netinvesteringer, der er relevante for at mindske kapacitetsbegrænsning på sammenkoblingslinjer, eller

b) følgende indsættes som litra c):

"c) kompensation til operatører af offshoreanlæg i et offshore budområde, hvis adgangen til sammenkoblede markeder er blevet begrænset på en sådan måde, at en eller flere transmissionssystemoperatører ikke har stillet tilstrækkelig kapacitet til rådighed på sammenkoblingslinjen eller de kritiske netelementer, der påvirker sammenkoblingslinjens kapacitet, således at operatøren af offshoreanlægget ikke har været i stand til at eksportere sin elproduktionskapacitet til markedet."

9. Som kapitel IIIa indsættes:

Kapitel IIIa

Særlige investeringsincitamentter med henblik på at nå Unionens dekarboniseringsmål

Artikel 19a

Elkøbsaftaler

1. Medlemsstaterne fremmer elkøbsaftaler med henblik på at nå de mål, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplan med hensyn til dimensionen dekarbonisering, der er omhandlet i artikel 4, litra a), i forordning (EU) 2018/1999, samtidig med at elektricitetsmarkedernes konkurrencedygtighed og likviditet bevares.

2. I overensstemmelse med artikel 107 og 108 i TEUF sikrer medlemsstaterne, at der findes instrumenter såsom garantiordninger til markedspris for at mindske de finansielle risici, der er forbundet med, at aftager misligholder sine betalingsforpligtelser inden for rammerne af elkøbsaftaler, og at de er tilgængelige for kunder, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler, og som ikke er i finansielle vanskeligheder. Med henblik herpå tager medlemsstaterne hensyn til instrumenter på EU-plan. Medlemsstaterne fastsætter under anvendelse af ikkediskriminerende kriterier, hvilke kategorier af kunder disse instrumenter er rettet mod.
3. Garantiordninger for elkøbsaftaler, der støttes af medlemsstaterne, skal indeholde bestemmelser for at undgå at likviditeten på elmarkederne aftager, og må ikke yde støtte til køb af produktion fra fossile brændsler.
4. Ved udformningen af deres støtteordninger til elektricitet fra vedvarende energikilder skal medlemsstaterne tillade deltagelse af projekter, der reserverer en del af elektriciteten til salg gennem en elkøbsaftale eller andre markedsbaserede ordninger, og bestræbe sig på at gøre brug af evalueringskriterier for at tilskynde til, at kunder, der står over for adgangsbarrierer, får adgang til markedet for elkøbsaftaler. Sådanne evalueringskriterier kan navnlig give forrang til tilbudsgivere, der fremlægger en underskrevet elkøbsaftale eller et tilsagn om at underskrive en elkøbsaftale for en del af projektets produktion fra en eller flere potentielle købere, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler.
5. Elkøbsaftaler skal angive budområdet for levering og hvem der har ansvar for at sikre overførsel af transmissionsrettigheder i tilfælde af en ændring af budområde i overensstemmelse med artikel 14.
6. Elkøbsaftaler skal angive, på hvilke betingelser kunder og producenter kan udtræde af elkøbsaftalen, såsom eventuelle gældende exitgebyrer og opsigelsesfrister i overensstemmelse med EU's konkurrenceret.

Artikel 19b

Ordninger for direkte prisstøtte til nye investeringer i produktion

1. Ordninger for direkte prisstøtte til nye investeringer i produktion af elektricitet fra de kilder, der er anført i stk. 2, skal udformes som tovejsdifferencekontrakter. Nye investeringer i produktion af elektricitet skal omfatte investeringer i nye produktionsanlæg, investeringer, der tager sigte på opgradering af eksisterende produktionsanlæg, investeringer, der tager sigte på at udvide eksisterende produktionsanlæg eller forlænge deres levetid.
2. Stk. 1 finder anvendelse på nye investeringer i produktion af elektricitet fra følgende kilder:
 - (a) vindkraft
 - (b) solenergi
 - (c) geotermisk energi
 - (d) vandkraft uden reservoir
 - (e) kernekraft
3. Direkte prisstøtteordninger i form af tovejsdifferencekontrakter skal:

- (a) være udformet således, at det overskud, der opkræves, når markedsprisen ligger over strikeprisen, fordeles til alle elslutkunder på grundlag af deres andel af forbruget (samme pris/refusion pr. forbrugt MWh)
- (b) sikre, at fordelingen af overskuddet til elslutkunder udformes på en sådan måde, at forbrugernes incitament er til at reducere deres forbrug eller flytte det til perioder, hvor elpriserne er lave, ikke fjernes, og således at konkurrencen mellem elleverandørerne ikke undermineres

Artikel 19c

Vurdering af fleksibilitetsbehov

1. Senest den 1. januar 2025 og derefter hvert andet år vurderer og udarbejder hver medlemsstats regulerende myndighed en rapport om behovet for fleksibilitet i elektricitetssystemet, der dækker en periode på mindst 5 år, for på omkostningseffektiv vis at opnå forsyningssikkerhed og dekarbonisere energisystemet under hensyntagen til integrationen af forskellige sektorer. Grundlaget for rapporten er de data og analyser, som den pågældende medlemsstats transmissions- og distributionssystemoperatører har fremlagt i henhold til stk. 2, og under anvendelse af metoden i stk. 3.
2. Rapporten skal indeholde en evaluering af behovet for fleksibilitet med henblik på at integrere elektricitet fra vedvarende energikilder i elektricitetssystemet og navnlig overveje potentialet ved fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring for at opfylde dette behov, både på transmissions- og distributionsniveau. I rapporten skal der skelnes mellem fleksibilitetsbehov på sæsonbasis, daglig basis og timebasis .
3. Transmissions- og distributionssystemoperatørerne i hver medlemsstat fremsender de data og analyser, der er nødvendige for udarbejdelsen af den i stk. 1 omhandlede rapport, til den regulerende myndighed.
4. ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden koordinerer transmissions- og distributionssystemoperatørerne for så vidt angår de data og analyser, der skal leveres i overensstemmelse med stk. 2. De skal navnlig:
 - (a) definere de datatyper og det format, som transmissions- og distributionssystemoperatørerne skal give de regulerende myndigheder
 - (b) udvikle den metode, som transmissions- og distributionssystemoperatørerne skal anvende til analyse af fleksibilitetsbehovene, idet der som minimum tages hensyn til alle eksisterende fleksibilitetskilder og planlagte investeringer på sammenkoblings-, transmissions- og distributionsniveau samt behovet for at dekarbonisere elektricitetssystemet.
5. ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden skal samarbejde om koordineringen af transmissions- og distributionssystemoperatørerne.
6. Senest den 1. marts 2024 forelægger ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden i fællesskab ACER et forslag om de datatyper og det format, der skal leveres til de regulerende myndigheder, og om den metode, der er omhandlet i stk. 3. Inden for tre måneder efter modtagelsen af forslaget godkender ACER enten forslaget eller foreslår ændringer. I

sidstnævnte tilfælde hører ACER ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden, inden ændringerne vedtages. Det vedtagne forslag offentliggøres på ACER's websted.

7. De regulerende myndigheder forelægger de i stk. 1 omhandlede rapporter for ACER og offentliggør dem. Senest 12 måneder efter modtagelsen af rapporterne udarbejder ACER en rapport, der analyserer rapporterne og fremsætter henstillinger om spørgsmål af grænseoverskridende relevans på grundlag af de regulerende myndigheders resultater.

Artikel 19d

Vejledende nationalt mål for fleksibelt elforbrug og lagring

På grundlag af den regulerende myndigheds rapport i henhold til artikel 19c, stk. 1, fastlægger hver medlemsstat et vejledende nationalt mål for fleksibelt elforbrug og lagring. Dette vejledende nationale mål skal også afspejles i medlemsstaternes integrerede nationale energi- og klimaplaner for så vidt angår dimensionen "det indre energimarked", jf. artikel 3, 4 og 7 i forordning (EU) 2018/1999, og i deres integrerede toårige statusrapporter, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2018/1999.

Artikel 19e

Fleksibilitetsstøtteordninger

1. Medlemsstater, der anvender en kapacitetsmekanisme i overensstemmelse med artikel 21, skal overveje at fremme deltagelsen af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring ved at indføre yderligere kriterier eller funktioner i udformningen af kapacitetsmekanismen.
2. Hvis de foranstaltninger, der er indført i overensstemmelse med stk. 1 for at fremme deltagelsen af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler, som f.eks. fleksibelt elforbrug og lagring, i kapacitetsmekanismer, ikke er tilstrækkelige til at opfylde de fleksibilitetsbehov, der er identificeret i overensstemmelse med artikel 19d, kan medlemsstaterne anvende fleksibilitetsstøtteordninger, der består af betalinger for den disponible kapacitet af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring.
3. Medlemsstater, der ikke anvender en kapacitetsmekanisme, kan anvende fleksibilitetsstøtteordninger, der består af betalinger for den disponible kapacitet af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring.

Artikel 19f

Principper for udformning af fleksibilitetsstøtteordninger

Fleksibilitetsstøtteordninger for fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring, der anvendes af medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 19e, stk. 2 og 3, skal:

- (a) ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at imødekomme de identificerede fleksibilitetsbehov på en omkostningseffektiv måde
- (b) begrænses til nye investeringer i fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og lagring
- (c) undgå at ordningen medfører produktion baseret på fossile brændsler, der befinder sig bag måleren
- (d) udvælge kapacitetsudbydere ved hjælp af en åben, gennemsigtig, konkurrencebaseret, ikkediskriminerende og omkostningseffektiv proces
- (e) forhindre unødige forvridninger af elektricitetsmarkedernes effektive funktion, herunder bevarelse af effektive driftsincitamer og prissignaler og eksponering for prisudsving og markedsrisiko
- (f) indeholde incitamer til integration i elmarkedet på en markedsbaseret og markedsfølsom måde og samtidig undgå unødvendige forvridninger på elmarkederne og tage hensyn til eventuelle systemintegrationsomkostninger og til netstabiliteten
- (g) fastsætte et minimumsniveau for markedsdeltagelse i form af aktiveret energi, som tager hensyn til de tekniske karakteristika ved lagring og fleksibelt elforbrug
- (h) anvende passende sanktioner over for kapacitetsudbydere, som ikke overholder det minimumsniveau for markedsdeltagelse, der er omhandlet i litra g), eller som ikke benytter sig af effektive driftsincitamer og prissignaler
- (i) være åbne for grænseoverskridende deltagelse."

10) Artikel 37, stk. 1, litra a), affattes således:

"a) udføre den koordinerede kapacitetsberegning i overensstemmelse med de metoder, der er udviklet i henhold til retningslinjerne for fremadrettet kapacitetstildeling, retningslinjerne for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger samt retningslinjerne for balancering af elektricitet vedtaget på grundlag af artikel 18, stk. 5, i forordning (EF) nr. 714/2009"

11) Artikel 50 ændres således:

a) Følgende tilføjes som stk. 4a:

"4a. Transmissionssystemoperatørerne offentliggør på en klar og gennemsigtig måde oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger i deres respektive driftsområder, herunder i overbelastede områder, hvis fleksible tilslutninger til energilagring er mulige, og ajourfører disse oplysninger regelmæssigt og mindst en gang i kvartalet.

Transmissionssystemoperatørerne skal også give systembrugerne klare og gennemsigtige oplysninger om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning. De skal fremlægge disse oplysninger senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen"

12) i artikel 57 tilføjes følgende som stk. 3:

"3. Distributions- og transmissionssystemoperatører skal samarbejde om at offentliggøre sammenhængende oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger inden for deres respektive driftsområder, med en detaljeringsgrad, der er tilstrækkelig for udviklere af nye energiprojekter og andre potentielle netbrugere.

13) Artikel 59, stk. 1, litra b), affattes således:

"b) regler for kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger i henhold til artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 og artikel 7-10, artikel 13-17, artikel 19 og artikel 35-37 i denne forordning, herunder regler om day-ahead-, intraday- og langsigtede kapacitetsberegningssystemer og -processer, netmodeller, fastsættelse af budområder, belastningsomfordeling og modkøb, handelsalgoritmer, fælles day-ahead- og intraday-kobling, herunder muligheden for betjening af en enkelt enhed, sikkerheden af tildelt overførselskapacitet, fordeling af flaskehalsindtægter, tildeling af langsigtede finansielle transmissionsrettigheder via den fælles tildelingsplatform, risikoafdækning ved budområdeoverskridende overførsel, nomineringsprocedurer og dækning af udgifterne til kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger"

14) Følgende indsættes som artikel 69a:

Artikel 69a

Sammenhæng med Unionens finansielle lovgivning

Bestemmelserne i denne forordning fraviger ikke bestemmelserne i direktiv 2014/65/EU, forordning (EU) nr. 648/2012 og forordning (EU) nr. 600/2014, hvad angår markedsdeltagere eller markedsoperatører, der udøver aktiviteter i forbindelse med finansielle instrumenter, navnlig som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 15) i direktiv 2014/65/EU.

15) Bilag I, punkt 1.2, affattes således:

"1.2. Der foretages en koordineret kapacitetsberegning for alle tildelingstidsrammer."

Artikel 2

Ændringer af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 ændres således:

a) Nr. 8) og nr. 49) affattes således:

"8) "aktiv kunde": en slutkunde eller en gruppe af slutkunder, som handler i fællesskab, og som forbruger eller lagrer elektricitet, der er produceret på dennes eget område, der befinder sig inden for afgrænsede skel, eller er egenproduceret eller delt elektricitet fra andre områder inden for samme budområde, eller der sælger egenproduceret elektricitet eller deltager i fleksibilitetsordninger eller energieffektivitetsordninger, forudsat at disse aktiviteter ikke udgør dennes primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed"

"49) "ikkefrekvensrelateret systembærende ydelse": en ydelse, der anvendes af en transmissionssystemoperatør eller distributionssystemoperatør til spændingsregulering i statisk tilstand, tilførsel af hurtig reaktiv strøm, inertieffekt for stabilitet i lokale net, kortslutningsstrøm, "black start"-kapacitet, ødriftkapacitet og spidsbelastningsudjævning"

b) Følgende punkter tilføjes:

15a) "tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt": en kontrakt om levering af elektricitet mellem en leverandør og en slutkunde, som garanterer de samme aftalevilkår, herunder prisen, der dog inden for en fast prisramme kan omfatte et fleksibelt element med f.eks. forskellige priser i spidsbelastningsperioder og uden for spidsbelastningsperioder

10a) "energideling": aktive kunders egetforbrug af vedvarende energi, hvor enten:

(a) energien produceres eller oplagres eksternt eller på et anlæg, som de ejer, leaser, helt eller delvis lejer eller

(b) rettighederne hertil overføres til dem fra andre aktive kunder, uanset om dette sker vederlagsfrit eller ej.

10b) "peer-to-peer-handel" med vedvarende energi: peer-to-peer-handel som defineret i artikel 2, nr. 18), i direktiv (EU) 2018/2001.

24a) "leveringspligtig leverandør": en leverandør, der er udpeget af en medlemsstat til at overtage elforsyningen til kunder hos en leverandør, der er ophørt med at drive virksomhed

2) Artikel 4 affattes således:

"Artikel 4

Frit valg af leverandør

Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder frit kan købe elektricitet fra en leverandør efter eget valg. Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder kan have mere end én elektricitetsleveringskontrakt på samme tid, og at kunderne til dette formål har ret til at have mere end ét målings- og faktureringssted dækket af det fælles tilslutningspunkt for deres lokalitet."

3) Artikel 11 ændres således:

a) overskriften affattes således:

"Retten til tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt og til dynamisk elpriskontrakt"

b) stk. 1 affattes således:

1. Medlemsstaterne sikrer, at det nationale regelsæt sætter leverandører i stand til at tilbyde tidsbegrænsede fastpriselektricitetsleveringskontrakter og dynamiske elpriskontrakter. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder, som har fået installeret en intelligent måler, kan anmode om at indgå en dynamisk elpriskontrakt, og at alle slutkunder kan anmode om at indgå en tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt af en varighed på mindst et år, med mindst én leverandør og med enhver leverandør, som har flere end 200 000 slutkunder.

c) følgende indsættes som stk. 1a:

1a. Forud for indgåelse eller forlængelse af en kontrakt skal slutkunderne modtage et resumé af de vigtigste kontraktbetingelser på en fremtrædende måde i et præcist og enkelt sprog. Dette resumé skal som minimum indeholde oplysninger om den samlede pris, tilbud, supplerende ydelser, rabatter og omfatte de rettigheder, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, litra a), b), d), e) og f). Kommissionen giver vejledning i denne henseende.

d) stk. 2 affattes således:

2. Medlemsstaterne sikrer, at leverandørerne informerer slutkunderne fuldt ud om de muligheder, omkostninger og risici, der er forbundet med en dynamisk elpriskontrakt, og sikrer, at leverandørerne er forpligtet til at give slutkunderne oplysninger i overensstemmelse hermed, herunder for så vidt angår nødvendigheden af at installere en egnet elmåler. De regulerende myndigheder overvåger markedsudviklingen og vurderer de risici, som de nye produkter og ydelser kan udgøre, og griber ind over for urimelig praksis.

4) Følgende artikler indsættes:

"Artikel 15a"

Ret til energideling

1. Alle husholdninger, små og mellemstore virksomheder og offentlige organer har ret til at deltage i energideling som aktive kunder.
 - (a) Aktive kunder har ret til at dele vedvarende energi indbyrdes baseret på private aftaler eller gennem en juridisk enhed.
 - (b) Aktive kunder kan anvende et anlæg til lagring eller produktion af vedvarende energi, der ejes af en tredjepart, som forvalter installation og drift, herunder måling og vedligeholdelse, med henblik på at lette energideling, uden at denne tredjepart anses for at være en aktiv kunde.
 - (c) Medlemsstaterne sikrer, at aktive kunder, der deltager i energideling:
 - (d) har ret til at få den delte elektricitet modregnet i deres samlede aflæste forbrug inden for et tidsrum, der ikke er længere end perioden for afregning af ubalancer, og med forbehold af gældende skatter, afgifter og netgebyrer
 - (e) nyder godt af alle forbrugerrettigheder og -forpligtelser som slutkunder i henhold til dette direktiv, undtagen i tilfælde af energideling mellem husstande med en installeret kapacitet på op til 10,8 kW og i tilfælde af boligejendomme med op til 50 kW, der anvender peer-to-peer-handelsaftaler
 - (f) har adgang til kontraktmodeller med rimelige og gennemsigtige vilkår og betingelser for peer-to-peer-handelsaftaler mellem husholdninger og for aftaler om leasing, leje eller investering i anlæg til lagring og produktion af vedvarende energi med henblik på energideling; i tilfælde af konflikter i forbindelse med sådanne aftaler skal slutkunderne have adgang til udenretslig tvistbilæggelse i overensstemmelse med artikel 26
 - (g) ikke udsættes for urimelig og diskriminerende behandling fra markedsdeltagernes eller deres balanceansvarlige parter side
 - (h) underrettes om muligheden for ændringer af budområder i overensstemmelse med artikel 14 i forordning (EU) 2019/943 og om, at retten til at dele energi er begrænset til et og samme budområde.
 - (i) Medlemsstaterne sikrer, at de relevante transmissions- eller distributionssystemoperatører eller andre udpegede organer:

- (j) overvåger, indsamler, validerer og kommunikerer målerdata vedrørende den delte elektricitet med relevante slutkunder og markedsdeltagere mindst en gang om måneden og i overensstemmelse med artikel 23
 - (k) stiller et relevant kontaktpunkt til rådighed, der skal registrere energidelingsordninger og modtage oplysninger om relevante målepunkter, ændringer i placering og deltagelse og, hvor det er relevant, validere beregningsmetoder på en klar, gennemsigtig og rettidig måde.
2. Medlemsstaterne træffer passende og ikkediskriminerende foranstaltninger til sikring af, at energifattige og sårbare husstande kan få adgang til energidelingsordninger. Disse foranstaltninger kan omfatte finansielle støtteforanstaltninger eller produktionskvoter.

"Artikel 18a

Leverandørernes risikostyring

1. De nationale regulerende myndigheder sikrer, at leverandørerne implementerer passende strategier til risikoafdækning for at begrænse risikoen for, at ændringer i engrosforsyningen af elektricitet påvirker den økonomiske levedygtighed af deres kundekontrakter, samtidig med at likviditeten og prissignalerne på de kortfristede markeder opretholdes.
2. Leverandørernes strategier til risikoafdækning kan omfatte brugen af elkøbsaftaler. Hvor der er tilstrækkeligt udviklede markeder for elkøbsaftaler, som muliggør effektiv konkurrence, kan medlemsstaterne kræve, at en del af leverandørernes risikoeksponering over for ændringer i engrospriserne på elektricitet dækkes ved hjælp af elkøbsaftaler for elektricitet produceret fra vedvarende energikilder, der svarer til varigheden af deres risikoeksponering på forbrugersiden, med forbehold for overholdelse af EU's konkurrenceret.
3. Medlemsstaterne bestræber sig på at sikre tilgængeligheden af risikoafdækningsprodukter for borgerenergifællesskaber og VE-fællesskaber."

5) Følgende indsættes som artikel XX:

"Artikel 27a

Leveringspligtig leverandør

1. Medlemsstaterne udpeger, i det mindste for privatkunder, en leveringspligtig leverandør. Leveringspligtige leverandører udpeges ved en retfærdig, åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende procedure.
2. Slutkunder, der overføres til en leveringspligtig leverandør, mister ikke deres rettigheder som kunder, navnlig de rettigheder, der er fastsat i artikel 4, 10, 11, 12, 14, 18 og 26.
3. Medlemsstaterne sikrer, at en leveringspligtig leverandør straks meddeler de overførte kunder de gældende vilkår og betingelser og sikrer kontinuiteten af ydelser for disse kunder i mindst 6 måneder.
4. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne informeres om og tilskyndes til at skifte til et markedsbaseret tilbud.

5. Medlemsstaterne kan kræve, at den leveringspligtige leverandør leverer elektricitet til privatkunder, som ikke modtager markedsbaserede tilbud. I sådanne tilfælde finder betingelserne i artikel 5 anvendelse."

Artikel 28a

Beskyttelse af sårbare kunder mod afbrydelser

Medlemsstaterne sikrer, at sårbare kunder beskyttes mod afbrydelser af elforsyningen. Dette skal ske under begrebet sårbare kunder i henhold til artikel 28, stk. 1, i dette direktiv og med forbehold af de foranstaltninger, der er fastsat i artikel 10, stk. 11.

6) Artikel 27, stk. 1, affattes således:

"1. Medlemsstaterne sikrer, at alle husholdningskunder og, når medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt, små virksomheder omfattes af en leveringspligt, dvs. har ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til konkurrencedygtige, rimelige, let og klart sammenlignelige, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende priser på deres område. For at sikre, at leveringspligten overholdes, pålægger medlemsstaterne distributionssystemoperatører en forpligtelse til at tilslutte kunderne til deres net i henhold til vilkår, betingelser og tariffer, som er fastlagt efter proceduren i artikel 59, stk. 7. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne styrker husholdningskunders og små og mellemstore ikkehusholdningskunders markedsposition ved at fremme mulighederne for, at denne kundegruppe frivilligt kan lade sig repræsentere samlet."

7) Artikel 31, stk. 3, affattes således:

"3. Distributionssystemoperatøren forsyner systembrugerne med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet. Navnlig skal distributionssystemoperatøren på en klar og gennemsigtig måde offentliggøre oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger i dens driftsområde, herunder i overbelastede områder, hvis fleksible tilslutninger til energilagring er mulige, og ajourfører disse oplysninger regelmæssigt og mindst en gang i kvartalet.

Distributionssystemoperatørerne skal også give systembrugerne klare og gennemsigtige oplysninger om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning. De skal fremlægge disse oplysninger senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen."

8) Artikel 40 ændres således:

a) efter stk. 6 indsættes der et nyt stykke:

Kravene i stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på et spidsbelastningsudjævningsprodukt, der er anskaffet i overensstemmelse med artikel 7a i forordning (EU) 2019/943.

9) Artikel 59 ændres således:

a) Stk. 1, litra c), affattes således:

c) i tæt samarbejde med de øvrige regulerende myndigheder at sikre, at den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, forordning (EU) 2019/943, de netregler og retningslinjer, der er vedtaget i henhold til artikel 59, 60 og 61 i forordning (EU) 2019/943, og anden relevant EU-ret, herunder hvad angår grænseoverskridende forhold, samt ACER's afgørelser, og i fællesskab at identificere den fælles tildelingsplatforms, ENTSO for elektricitets og EU DSO-enhedens manglende overholdelse af deres respektive forpligtelser; hvis de regulerende myndigheder ikke har været i stand til at nå til enighed inden for en frist på fire måneder efter indledningen af konsultationerne med henblik på i fællesskab at identificere manglende overholdelse, forelægges sagen for ACER til afgørelse i henhold til artikel 6, stk. 10, i forordning (EU) 2019/942

a) Stk. 1, litra z), affattes således:

z) Den regulerende myndighed har følgende opgaver: at overvåge fjernelsen af uberettigede hindringer og restriktioner for udviklingen af forbrug af egenproduceret elektricitet og borgerenergifællesskaber, herunder i forbindelse med tilslutning af fleksibel distribueret energiproduktion inden for en rimelig frist i overensstemmelse med artikel 58, litra d).

c) stk. 4 affattes således:

4. Den regulerende myndighed, der er beliggende i den medlemsstat, hvor den fælles tildelingsplatform, ENTSO for elektricitet eller EU DSO-enheden har hjemsted, har beføjelse til at pålægge sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, over for enheder, hvis de ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, forordning (EU) 2019/943 eller enhver anden relevant retligt bindende afgørelse truffet af den

regulerende myndighed eller ACER, eller til at foreslå, at en kompetent domstol pålægger sådanne sanktioner.

10) Følgende indsættes som artikel 66a

"Artikel 66a

Adgang til økonomisk overkommelig energi under en elpriskrise

1. Kommissionen kan med en afgørelse erklære en regional elpriskrise eller en EU-dækkende elpriskrise, hvis følgende betingelser er opfyldt:
 - (a) meget høje priser på engrosmarkederne for elektricitet, der er mindst to en halv gange gennemsnitsprisen i de foregående fem år, og som forventes at forblive høje i mindst 6 måneder
 - (b) kraftige stigninger i detailpriserne på elektricitet på mindst 70 %, som forventes at forblive høje i mindst 6 måneder og
 - (c) økonomien som helhed påvirkes negativt af prisstigningerne på elektricitet.
2. Kommissionen skal i afgørelsen om en regional elpriskrise eller en EU-dækkende elpriskrise angive gyldighedsperioden for den pågældende afgørelse, som kan være op til et år.
3. Hvis Kommissionen har vedtaget en afgørelse i henhold til stk. 1, kan medlemsstaterne inden for afgørelsens gyldighedsperiode anvende målrettede offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetsforsyning til små og mellemstore virksomheder. Sådanne offentlige indgreb skal:
 - (a) være begrænset til højst 70 % af støttemodtagerens forbrug over den samme periode i det foregående år og fastholde et incitament til at reducere efterspørgslen
 - (b) opfylde betingelserne i artikel 5, stk. 4 og 7
 - (c) hvis det er relevant, opfylde betingelserne i stk. 4.
4. Hvis Kommissionen har vedtaget en afgørelse i henhold til stk. 1, kan medlemsstaterne inden for afgørelsens gyldighedsperiode, uanset artikel 5, stk. 7, litra c), når de anvender målrettede offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetslevering i henhold til artikel 5, stk. 6, eller nærværende artikels stk. 3, undtagelsesvis og midlertidigt fastsætte en pris for elektricitetslevering, som er lavere end omkostningerne, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:
 - (a) den pris, der fastsættes for husholdninger, gælder kun for højst 80 % af husholdningernes medianforbrug og fastholder et incitament til at reducere efterspørgslen
 - (b) der er ingen forskelsbehandling mellem leverandører
 - (c) leverandørerne kompenseres for at levere til priser, der er lavere end omkostningerne og
 - (d) på samme grundlag er alle leverandører berettigede til at tilbyde en pris for levering af elektricitet, som er lavere end omkostningerne.

11) Artikel 71, stk. 1, affattes således:

"1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 2, nr. 8) og 49), artikel 3 og 5, artikel 6, stk. 2 og 3, artikel 7, stk. 1, artikel 8, stk. 2, litra j) og l), artikel 9, stk. 2, artikel 10, stk. 2-12, artikel 11, stk. 3 og 4, artikel 12-24, artikel 26, 28 og 29, artikel 31, stk. 1, 2 og 4-10, artikel 32-34, artikel 36, artikel 38, stk. 2, artikel 40 og 42, artikel 46, stk. 2, litra d), artikel 51 og 54, artikel 57-58, artikel 59, stk. 1, litra a), b) og d)-y), artikel 59, stk. 2, 3 og 5-10, artikel 61-63, artikel 70, nr. 1)-3), nr. 5), litra b) og nr. 6) samt bilag I og II senest den 31. december 2020. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Medlemsstaterne sætter dog de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme:

a) artikel 70, nr. 5), litra a), senest den 31. december 2019

b) artikel 70, nr. 4), senest den 25. oktober 2020.

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 2, nr. 10a), 10b), 15a) og 24a), artikel 4, artikel 11, stk. 1, 1a og 2, artikel 15a, artikel 18a, artikel 27, stk. 1, artikel 27a, artikel 28a, artikel 31, stk. 3, artikel 40, stk. 7, artikel 59, stk. 1, litra c) og z), artikel 59, stk. 4, og artikel 66a senest seks måneder efter denne forordnings ikrafttræden.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal ligeledes indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv, der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

Artikel 3

Ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

I direktiv (EU) 2018/2001 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 4, stk. 3 ændres således:

a) andet afsnit affattes således:

"Med henblik herpå og for så vidt angår direkte prisstøtteordninger ydes støtte i form af en markedspræmie, som blandt andet kan være variabel eller fast. Dette punktum finder ikke anvendelse

på støtte til elektricitet fra de vedvarende energikilder, der er anført i artikel 19b, stk. 2, i forordning (EU) 2019/944, og som artikel 19b, stk. 1, i nævnte forordning finder anvendelse på."

2) Artikel 36, stk. 1, affattes således:

"1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 2-13, 15-31 og 37 samt bilag II, III og V-IX senest den 30. juni 2021. Medlemsstaterne sætter dog de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 4, stk. 3, andet afsnit, senest den [seks måneder efter forordningens ikrafttrædelse].

De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal ligeledes indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv, der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning."

Artikel 4

Ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder

I forordning (EU) 2019/942 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 ændres således:

a) litra a) affattes således:

"a) afgive udtalelser og henstillinger rettet til transmissionssystemoperatører, ENTSO for elektricitet, ENTSO for gas, EU DSO-enheden, den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i henhold til forordning (EU) 2016/1719, regionale koordinationscentre og udpegede elektricitetsmarkedsoperatører om godkendelse af metoderne, vilkårene og betingelserne i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, og artikel 5, stk. 2, 3 og 4; om revision af budområder som omhandlet i artikel 5, stk. 7; om tekniske spørgsmål som omhandlet i artikel 6, stk. 1; om mægling mellem regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 6, stk. 10; vedrørende de regionale koordinationscentre som omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra a); om godkendelse og ændring af metoder og beregninger og tekniske specifikationer som omhandlet i artikel 9, stk. 1; om godkendelse og ændring af metoder som

omhandlet i artikel 9, stk. 3; om undtagelser som omhandlet i artikel 10; om infrastruktur som omhandlet i artikel 11, litra d); og om spørgsmål vedrørende engrosmarkedets integritet og gennemsigtighed i henhold til artikel 12."

b) litra d) affattes således:

"d) udsteder konkrete afgørelser om fremlæggelse af oplysninger i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, artikel 7, stk. 2, litra b), og artikel 8, litra c); om godkendelse af metoderne, vilkårene og betingelserne i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, og artikel 5, stk. 2, 3 og 4; om revision af budområder som omhandlet i artikel 5, stk. 7; om tekniske spørgsmål som omhandlet i artikel 6, stk. 1; om mægling mellem regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 6, stk. 10; vedrørende de regionale koordinationscentre som omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra a); om godkendelse og ændring af metoder og beregninger og tekniske specifikationer som omhandlet i artikel 9, stk. 1; om godkendelse og ændring af metoder som omhandlet i artikel 9, stk. 3; om undtagelser som omhandlet i artikel 10; om infrastruktur som omhandlet i artikel 11, litra d); om spørgsmål vedrørende engrosmarkedets integritet og gennemsigtighed i henhold til artikel 12; om godkendelse og ændring af forslag fra ENTSO for elektricitet vedrørende de regionale virtuelle knudepunkter i henhold til artikel 5, stk. 9; og om godkendelse og ændring af forslag fra ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden vedrørende metoden for de data og analyser, der skal fremlægges om fleksibilitetsbehovene i henhold til artikel 5, stk. 10. "

2) i artikel 3, stk. 2, indsættes følgende som nyt fjerde afsnit:

"Dette stykke finder også anvendelse på den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719."

3) I artikel 4 tilføjes følgende som stk. 9:

"9. Stk. 6, 7 og 8 finder også anvendelse på den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719."

4) i artikel 5, stk. 8, tilføjes følgende som andet afsnit: "

ACER overvåger den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719.

5) I artikel 5 tilføjes følgende som stk. 9:

"9. ACER godkender og ændrer om nødvendigt forslaget fra ENTSO for elektricitet om oprettelse af regionale virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet i henhold til artikel 9, stk. 2, i forordning (EU) 2019/943."

6) I artikel 5 tilføjes følgende som stk. 10:

"10. ACER godkender og ændrer om nødvendigt forslaget fra ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden vedrørende metoden for de data og analyser, der skal fremlægges om fleksibilitetsbehovene i henhold til artikel 19e, stk. 5, i forordning (EU) 2019/943."

7) I artikel 15 tilføjes følgende som stk. 5:

"5. ACER udarbejder en rapport, der analyserer de nationale vurderinger af fleksibilitetsbehovene og fremsætter henstillinger om spørgsmål af grænseoverskridende relevans på grundlag af de regulerende myndigheders resultater i henhold til artikel 19e, stk. 6, i forordning (EU) 2019/943."

Artikel 5

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på [...]dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT "AGENTURER"

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

1.2. Berørt(e) politikområde(r)

1.3. Forslaget/initiativet vedrører:

1.4. Mål

1.4.1. *Generelt/generelle mål*

1.4.2. *Specifikt/specifikke mål*

1.4.3. *Forventet/forventede resultat(er) og virkning(er)*

1.4.4. *Resultatindikatorer*

1.5. Begrundelse for forslaget/initiativet

1.5.1. *Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt, herunder en detaljeret tidsplan for iværksættelsen af initiativet*

1.5.2. *Merværdien ved et EU-tiltag (f.eks. som følge af koordineringsfordele, retssikkerhed, større effekt eller komplementaritet). Ved "merværdien ved et EU-tiltag" forstås her merværdien af EU's intervention i forhold til den værdi, som medlemsstaterne ville have skabt enkeltvis*

1.5.3. *Erfaringer fra tidligere foranstaltninger af lignende art*

1.5.4. *Forenelighed med den flerårige finansielle ramme og mulige synergivirkninger med andre relevante instrumenter*

1.5.5. *Vurdering af de forskellige finansieringsmuligheder, der er til rådighed, herunder muligheden for omfordeling*

1.6. Forslagets/initiativets varighed og finansielle virkninger

1.7. Planlagt(e) budgetgennemførelsesmetode(r)

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om overvågning og rapportering

2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem(er)

2.2.1. *Begrundelse for den/de foreslåede forvaltningsmetode(r), finansieringsmekanisme(r), betalingsvilkår og kontrolstrategi*

2.2.2. *Oplysninger om de konstaterede risici og det/de interne kontrolsystem(er), der etableres for at afbøde dem*

2.2.3. *Vurdering af og begrundelse for kontrolforanstaltningernes omkostningseffektivitet (forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler) samt vurdering af den forventede risiko for fejl (ved betaling og ved afslutning)*

2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme og udgiftspost(er) på budgettet

3.2. Forslagets anslåede finansielle virkninger for bevillingerne

3.2.1. *Sammenfatning af de anslåede virkninger for aktionsbevillingerne*

3.2.2. *Anslåede resultater finansieret med aktionsbevillinger*

3.2.3. *Sammenfatning af de anslåede virkninger for administrationsbevillingerne*

3.2.3.1. *Anslået behov for menneskelige ressourcer*

3.2.4. *Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme*

3.2.5. *Bidrag fra tredjemand*

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

FINANSIERINGSOVERSIGT (AGENTURER)

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elmarked.

1.2. Berørt(e) politikområde(r)

Politikområde: Energi

Aktivitet: Den europæiske grønne pagt

1.3. Forslaget vedrører

en ny foranstaltning

en ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning²⁹

en forlængelse af en eksisterende foranstaltning

en sammenlægning eller en omlægning af en eller flere foranstaltninger til en anden/en ny foranstaltning

1.4. Mål

1.4.1. Generelt/generelle mål

Se begrundelsen for forslaget

1.4.2. Specifikt/specifikke mål

I følgende specifikke mål fokuseres der på de specifikke mål, som søges opfyldt via bestemmelser, der kræver yderligere ressourcer til ACER og GD for Energi.

Specifikt mål nr. 1:

Fremme forwardmarkeder. Definere de nye handelsknudepunkter for forwardmarkeder

Specifikt mål nr. 2

Fremme fleksibilitetsløsninger, navnlig fleksibelt elforbrug

²⁹ Jf. finansforordningens artikel 58, stk. 2, litra a) hhv. b).

Specifikt mål nr. 3:

Sikre leverandørers risikoafdækning og fair regler for leveringspligtige leverandører Give kunder en ret til energideling.

1.4.3. *Forventet/forventede resultat(er) og virkning(er)*

Angiv, hvilke virkninger forslaget/initiativet forventes at få for modtagerne/målgrupperne.

De yderligere ressourcer vil give ACER og GD for Energi mulighed for at varetage de opgaver, der er nødvendige for, at de kan opfylde deres mandat i henhold til EU-lovgivningen, jf. kravene i dette forslag.

1.4.4. *Resultatindikatorer*

Angiv indikatorerne til overvågning af fremskridt og resultater.

Se begrundelsen med hensyn til overvågning af fremskridt og resultater af initiativet.

- a) Effektivitet og aktualitet: Indikatorerne bør gøre det muligt at overvåge resultaterne ved regelmæssigt at give oplysninger om fremskridt og resultater i hele programmeringsperioden.
- b) Produktivitet: Procedurene for indsamling og behandling af data bør optimeres, så unødvendige eller overlappende anmodninger om oplysninger undgås.
- c) Indikatorernes relevans og behovet for at begrænse den dermed forbundne administrative byrde.
- d) Klarhed: Indikatorerne bør formidles præcist og på en forståelig måde med understøttende metadata og i et format, der fremmer korrekt fortolkning og meningsfuld kommunikation.

1.5. **Begrundelse for forslaget/initiativet**

1.5.1. *Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt, herunder en detaljeret tidsplan for iværksættelsen af initiativet*

I den følgende vurdering tages der, for så vidt angår ACER, højde for skøn over ressourcebehovene i 2023 til sammenlignelige opgaver, således som de blev oplyst af en uafhængig konsulent i 2020/2021.

Specifikt mål nr. 1: Definere de nye handelsknudepunkter for forwardmarkeder (artikel 9):

Der indføres en ny bestemmelse om, at ENTSO-E skal forelægge ACER et forslag om oprettelse af virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet. ACER skal inden for seks måneder enten godkende eller ændre forslaget. Når sådanne virtuelle knudepunkter er oprettet, kan det forventes, at ACER vil skulle overvåge dem. ACER vil også spille en rolle i håndtøvelsen af EU-lovgivningen, i tilfælde af at den fælles tildelingsplatform ikke skulle overholde den.

ACER

Udformningen af et sådant knudepunkt er afgørende for dets evne til at tiltrække likviditet til forwardmarkederne og erstatte de områdebaserede produkter. Skiftet fra en områdemodel til en knudepunktsmodel er et betydeligt paradigmeskift i forhold til den aktuelle situation. Navnlige vil følgende nye opgaver skulle udføres:

Udarbejdelse (herunder nærmere undersøgelser) af et koncept for prisdannelsen i handelsknudepunkter for forwardmarkeder (i det mindste centrale og nordiske og muligvis andre) samt godkendelse af en nye metode for området

Udarbejdelse (herunder nærmere undersøgelser) af et koncept for de produkter for langsigtede transmissionsrettigheder, der skal udbydes (geografisk rækkevidde og design)

Potentielle beslutninger om afdækningsmuligheder som følge af de nye krav, der opstår som følge af anmodninger fra de nationale regulerende myndigheder

Overvågningsaktiviteter i forbindelse med den nye udformning af knudepunktet (omfanget af langsigtede transmissionsrettigheder, knudepunktets likviditet, værdiansættelsen af langsigtede transmissionsrettigheder mv.)

I betragtning af forwardmarkedernes stigende betydning, anslås det, at der vil være behov for mindst 1 årsværk til at varetage arbejdet vedrørende virtuelle knudepunkter og den fælles tildelingsplatform.

ENER

Da forwardmarkederne vil få større betydning og supplere, men ikke erstatte de kortfristede elmarkeder (day-ahead-, intraday- og balancemarkedet), anslås det, at en fuldstændig gennemførelse af de nye bestemmelser vil medføre en nye arbejdsbyrde for ENER på i alt 1 årsværk.

Specifikt mål nr. 2: Fremme af fleksibilitetsløsninger, særlig fleksibelt elforbrug

Hvert andet år skal hver medlemsstats regulerende myndighed vurdere og udarbejde en rapport om fleksibilitetsbehovet i elektricitetssystemet på grundlag af data og analyser fra netoperatørerne. ENTSO-E og EU DSO koordinerer netoperatørerne for så vidt angår disse data og analyser. Til dette formål foreslår ENTSO-E og EU DSO en metode. Den skal ACER enten godkende eller ændre inden for seks måneder. De regulerende myndigheder indgiver deres nationale vurderinger til ACER. Derefter offentliggør ACER en rapport inden for 12 måneder.

Medlemsstaterne fastsætter et nationalt mål for fleksibelt elforbrug, som indgår i deres nationale energi- og klimaplaner. De medlemsstater, som anvender en kapacitetsmekanisme, skal tage hensyn til fleksibelt elforbrug i kapacitetsmekanismens udformning. Andre bestemmelser fastsætter, hvornår der kan ydes finansiel støtte til fleksibilitetsstøtteordninger, og hvilke designprincipper der for sådanne ordninger.

I forbindelse med dette specifikke mål indføres der også nye bestemmelser vedrørende "spidsbelastningsudjævningsprodukter" og vedrørende brugen af data fra måleudstyr.

ACER

ACER's arbejdsbyrde i forbindelse med godkendelsen eller ændringen af metoden vedrørende data og analysen af fleksibilitetsbehov forventes at svare til den, der er forbundet med godkendelsen eller ændringen af ENTSO-E's udkast til metode for den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, og kræver således 0,75 årsværk. ACER's arbejdsbyrde i forbindelse med rapporten om fleksibilitet, der skal udarbejdes hver andet år, forventes at svare til den, der er forbundet med rapporten om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, som skal udarbejdes hvert andet år i henhold til artikel 18, stk. 9, i forordning (EU) 2019/943, og kræver således 0,5 årsværk. Effekten af at fremme fleksibilitetsløsninger vedrørende ressourcetilstrækkelighedsvurderingen må forventes at medføre en øget arbejdsbyrde: ACER's arbejdsbyrde i forbindelse med den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering vil sandsynligvis stige. Hvis ENTSO-E eller EU DSO ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til EU-retten, kan ACER blive nødt til at anmode om oplysninger ved en afgørelse i henhold til artikel 3, stk. 2, eller ACER kan i samarbejde med de nationale myndigheder blive nødt til at træffe foranstaltninger i henhold til artikel 4, stk. 6-8, i forordning (EU) 2019/942. Det anslås derfor, at der er brug for 2 årsværk til at gennemføre det specifikke mål nr. 2.

ENER

Det specifikke mål nr. 2 vil gøre Kommissionens vurdering af kapacitetsmekanismer (både den krævede forudgående gennemførelsesplan og statsstøtteprocessen) mere kompleks. Medlemsstaterne vil desuden indberette nationale mål for fleksibelt elforbrug i henhold til den nationale energi- og klimaplan, dvs. oplysninger, som Kommissionen skal behandle. Det skønnes derfor, at det vil medføre en ny arbejdsbyrde for ENER på i alt 1 årsværk.

Specifikt mål nr. 3: Sikre leverandørers ricikoafdækning og fair regler for leveringspligtige leverandører. Give kunder en ret til energideling.

ACER

Ikke relevant

ENER

Det specifikke mål nr. 3 omfatter nye regler i elektricitetsdirektivet, hvis korrekte gennemførelse og anvendelse i medlemsstaterne skal overvåges af Kommissionen. Da det vedrører forbrugerne direkte, kan det føre til et betydeligt antal klager, breve osv. Det anslås derfor, at dette vil medføre en ny arbejdsbyrde for ENER på i alt 1 årsværk.

Generalomkostninger

ACER

De yderligere årsværk, der er anført ovenfor, omfatter ikke generalomkostninger. Yderligere ét årsværk, gerne en AST, der erstatter vikarer, som er ansat i tjenestegrenen for virksomhedstjenester. ENER

Ikke relevant

- 1.5.2. *Merværdien ved et EU-tiltag (f.eks. som følge af koordineringsfordele, retssikkerhed, større effekt eller komplementaritet). Ved "merværdien ved et EU-tiltag" forstås her merværdien af EU's intervention i forhold til den værdi, som medlemsstaterne ville have skabt enkeltvis*

Se begrundelsen for forslaget

- 1.5.3. *Erfaringer fra tidligere foranstaltninger af lignende art*

Erfaringer fra tidligere lovgivningsforslag har vist, at ACER's personalebehov let undervurderes. For ikke at gentage episoden med den tredje pakke om det indre marked fra 2009, hvor en undervurdering af personalebehovet resulterede i strukturel underbemanding (først fuldstændigt løst med EU's budget for 2022), vurderes personalebehovet i dette forslag for flere år frem.

- 1.5.4. *Forenelighed med den flerårige finansielle ramme og mulige synergivirkninger med andre relevante instrumenter*

Dette initiativ indgår i Kommissionens arbejdsprogram for 2023 som led i den europæiske grønne pagt.

- 1.5.5. *Vurdering af de forskellige finansieringsmuligheder, der er til rådighed, herunder muligheden for omfordeling*

Der er brug for årsværk til varetagelsen af de nye opgaver, og de eksisterende opgaver vil ikke blive mindre inden for en overskuelig fremtid.

1.6. Forslagets/initiativets varighed og finansielle virkninger

Begrænset varighed

Forslag/initiativ gældende fra [DD/MM]ÅÅÅÅ til [DD/MM]ÅÅÅÅ

Finansielle virkninger fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ

Ubegrænset varighed

Iværksættelse med en indkøringsperiode fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ derefter gennemførelse i fuldt omfang.

1.7. Planlagt(e) budgetgennemførelsesmetode(r)³⁰

Direkte forvaltning ved Kommissionen via

forvaltningsorganer

Delt forvaltning i samarbejde med medlemsstaterne

Indirekte forvaltning ved at overlade budgetgennemførelsesopgaver til:

internationale organisationer og deres agenturer (angives nærmere)

Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond

de organer, der er omhandlet i artikel 70 og 71

offentligretlige organer

privatretlige organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver, i det omfang de har fået stillet tilstrækkelige finansielle garantier

privatretlige organer, undergivet lovgivningen i en medlemsstat, som har fået overdraget gennemførelsen af et offentlig-privat partnerskab, og som har fået stillet tilstrækkelige finansielle garantier

organer eller personer, der har fået overdraget gennemførelsen af specifikke aktioner i FUSP i henhold til afsnit V i TEU, og som er anført i den relevante basisretsakt.

Bemærkninger

³⁰ Forklaringer vedrørende budgetgennemførelsesmetoder og henvisninger til finansforordningen findes på webstedet BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om overvågning og rapportering

Angiv hyppighed og betingelser.

I henhold til finansforordningen skal ACER inden for rammerne af sit programmeringsdokument forelægge et årligt arbejdsprogram med nærmere oplysninger om ressourcer, både finansielle og menneskelige, for hver af de gennemførte aktiviteter.

ACER rapporterer månedligt til GD for Energi om budgetgennemførelsen, herunder forpligtelser og betalinger pr. budgetafsnit, og om andelen af ledige stillinger opdelt på personalekategori.

GD for Energi er desuden direkte repræsenteret i ACER's ledelsesorganer. GD for Energi vil i årets løb via sine repræsentanter i bestyrelsen blive underrettet om anvendelsen af budgettet og stillingsfortegnelsen på hvert bestyrelsesmøde.

Endelig skal ACER, ligeledes ifølge de finansielle regler, årligt aflægge rapport om sine aktiviteter og anvendelsen af ressourcer gennem bestyrelsen og dennes årlige aktivitetsrapport.

De opgaver, der udføres direkte af GD for Energi, vil følge den årlige planlægnings- og overvågningscyklus, som gennemføres i Kommissionen og forvaltningsorganerne, herunder rapportering af resultaterne via den årlige aktivitetsrapport, der udarbejdes af GD for Energi.

2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem(er)

2.2.1. *Begrundelse for den/de foreslåede forvaltningsmetode(r), finansieringsmekanisme(r), betalingsvilkår og kontrolstrategi*

Selv om ACER vil skulle udvikle ny ekspertise, er det ikke desto mindre mest omkostningseffektivt at tildele de nye opgaver, som dette forslag medfører, til et eksisterende agentur, som allerede arbejder med lignende opgaver.

GD for Energi har fastlagt en kontrolstrategi med henblik på forvaltningen af sine forbindelser med ACER, som er en del af Kommissionens interne kontrolramme for 2017. ACER reviderede og vedtog sin egen interne kontrolramme i december 2018.

2.2.2. *Oplysninger om de konstaterede risici og det/de interne kontrolsystem(er), der etableres for at afbøde dem*

Den største risiko er forkerte skøn med hensyn til den arbejdsbyrde, der følger af dette forslag, som medfører nye opgaver. Det er en risiko, der må accepteres, da erfaringen har vist, at det er vigtigt at indregne ekstra ressourcer i det oprindelige forslag, fordi det i modsat fald er meget vanskeligt at rette op på situationen efterfølgende.

Eftersom forslaget indebærer flere nye opgaver, begrænses denne risiko, da den arbejdsbyrde, der er forbundet med nogle af de kommende opgaver, kan være undervurderet, mens andre kan være overvurderet, hvilket betyder, at der senere kan foretages omfordelinger.

2.2.3. *Vurdering af og begrundelse for kontrolforanstaltningernes omkostningseffektivitet (forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler) samt vurdering af den forventede risiko for fejl (ved betaling og ved afslutning)*

De yderligere opgaver, som ACER tildeles ud over sit eksisterende mandat, forventes ikke at medføre yderligere specifik kontrol hos ACER, og derfor vil forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler forblive uændret.

På samme måde vil de opgaver, som GD for Energi pålægges, ikke resultere i yderligere kontrol eller en ændring af kontrolomkostningerne.

2.3. **Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder**

Angiv eksisterende eller påtænkte forebyggelses- og beskyttelsesforanstaltninger, f.eks. fra strategien til bekæmpelse af svig.

ACER følger de decentraliserede EU-agenturers principper for bekæmpelse af svig i overensstemmelse med Kommissionens tilgang.

ACER vedtog i marts 2019 en ny strategi for bekæmpelse af svig, som ophæver afgørelse 13/2014 truffet af ACER's bestyrelse. Den nye strategi, der strækker sig over en treårig periode, bygger på følgende elementer: en årlig risikovurdering, forebyggelse og håndtering af interessekonflikter, interne bestemmelser om whistleblowing, politikken og proceduren for forvaltning af følsomme funktioner samt forholdsregler vedrørende etik og integritet.

GD for Energi vedtog også en revideret strategi for bekæmpelse af svig i 2020. GD for Energis reviderede strategi for bekæmpelse af svig bygger på Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig og en specifik risikovurdering, der foretages internt, for at identificere de områder, der er mest sårbare over for svig, den kontrol, der allerede er indført, og de foranstaltninger, der er nødvendige for at forbedre kapaciteten i GD for Energi med hensyn til at forebygge, afsløre og rette op på svig.

ACER-forordningen såvel som de kontraktbestemmelser, der gælder for offentlige udbud, sikrer, at revision og kontrol på stedet kan foretages af Kommissionens tjenestegrene, bl.a. OLAF, under anvendelse af de standardbestemmelser, som OLAF anbefaler.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme og udgiftspost(er) på budgettet

Eksisterende budgetposter

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne.

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgiftens art	Bidrag			
	Nummer	OB/IOB ³¹	fra EFTA-lande ³²	fra kandidatlande og potentielle kandidatlande ³³	fra andre tredjelande	andre formålsbestemte indtægter
02	02 10 06 og ITER-budgetpost	OB/IOB	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

Nye budgetposter, som der anmodes om

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne.

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgiftens art	Bidrag			
	Nummer	OB/IOB	fra EFTA-lande	fra kandidatlande og potentielle kandidatlande	fra andre tredjelande	andre formålsbestemte indtægter
	[XX.YY.YY.YY]		JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

³¹ OB = opdelte bevillinger/IOB = ikke-opdelte bevillinger.

³² EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

³³ Kandidatlande og, hvis det er relevant, potentielle kandidater på Vestbalkan.

3.2. Anslåede virkninger for udgifterne

3.2.1. Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne

i mio. EUR (tre decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	01	Det indre marked, innovation og det digitale område
--	----	---

ACER			År	År	År	År	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)			I ALT
			2024	2025	2026	2027				
Afsnit 1:	Forpligtelser	(1)	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736
	Betalinger	(2)	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736
Afsnit 2:	Forpligtelser	(1a)								
	Betalinger	(2a)								
Afsnit 3:	Forpligtelser	(3a)								
	Betalinger	(3b)								
Bevillinger I ALT til ACER	Forpligtelser	=1+1a +3	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736
	Betalinger	=2+2a +3b	0,684	0,684	0,684	0,684				2,736

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	7	"Administrationsudgifter"						
--	----------	----------------------------------	--	--	--	--	--	--

i mio. EUR (tre decimaler)

		År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)			I ALT
GD: ENER									
○ Menneskelige ressourcer		0,513	0,513	0,513	0,513				2,052
○ Andre administrationsudgifter									
I ALT GD for Energi	Bevillinger	0,513	0,513	0,513	0,513				2,052

Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 7³⁴ i den flerårige finansielle ramme	(Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	0,513	0,513	0,513	0,513				2,052
---	---	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

i mio. EUR (tre decimaler)

		År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)			I ALT
Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 1-7 i den flerårige finansielle ramme	Forpligtelser	1,197	1,197	1,197	1,197				4,788
	Betalinger	1,197	1,197	1,197	1,197				4,788

³⁴ Bevillingerne til menneskelige ressourcer og andre administrationsudgifter vil blive dækket ved hjælp af de bevillinger, som generaldirektoratet allerede har afsat til forvaltning af foranstaltningen, og/eller ved intern omfordeling i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige generaldirektorat i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

3.2.2. Anslåede virkninger for [organet]s bevillinger

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af aktionsbevillinger
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af aktionsbevillinger som anført herunder:

i mio. EUR (tre decimaler)

Angiv mål og resultater	↓	Type ³⁵	Gnsntl. omkostninger	RESULTATER												I ALT				
				År n	År n+1	År n+2	År n+3	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)												
				Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal	Om-kost-ninger	Antal resultater i alt
SPECIFIKT MÅL NR. 1 ³⁶ ...																				
- Resultat																				
- Resultat																				
- Resultat																				
Subtotal for specifikt mål nr. 1																				
SPECIFIKT MÅL NR. 2																				
- Resultat																				
Subtotal for specifikt mål nr. 2																				
OMKOSTNINGER I ALT																				

Beløbene afspejler, hvor det er relevant, summen af Unionens bidrag til agenturet og agenturets øvrige indtægter (gebyrer og afgifter).

³⁵ Resultater er de produkter og tjenesteydelser, der skal leveres (f.eks.: antal finansierede studenterudvekslinger, antal km bygget vej osv.).

³⁶ Som beskrevet i punkt 1.4.2 "Specifikt/specifikke mål".

3.2.3. Anslåede virkninger for ACER's menneskelige ressourcer

3.2.3.1. Sammenfatning

Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger

Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført herunder:

i mio. EUR (tre decimaler) Beløbene afspejler, hvor det er relevant, summen af Unionens bidrag til agenturet og agenturets øvrige indtægter (gebyrer og afgifter).

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I ALT
--	------------	------------	------------	------------	-------

Midlertidigt ansatte (AD)	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
Midlertidigt ansatte (AST)	0,171	0,171	0,171	0,171	0,684
Midlertidigt ansatte (AST/SC)					
Kontraktansatte					
Udstationerede nationale eksperter					

I ALT	0,684	0,684	0,684	0,684	2,736
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalebehov (i årsværk):

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I ALT
--	------------	------------	------------	------------	-------

Midlertidigt ansatte (AD)	3	3	3	3	3
Midlertidigt ansatte (AST)	1	1	1	1	1
Midlertidigt ansatte (AST/SC)					
Kontraktansatte					
Udstationerede nationale eksperter					

I ALT	4	4	4	4	4
-------	---	---	---	---	---

Den planlagte ansættelsesdato for årsværk er den 1. januar 2024.

3.2.3.2. Anslået behov for menneskelige ressourcer i det overordnede generaldirektorat

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført herunder:

Overslag angives i hele enheder (eller højst med en decimal)

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)		
• Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)							
20 01 02 01 og 20 01 02 02 (i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer)	3	3	3	3			
20 01 02 03 (i delegationerne)							
01 01 01 01 (indirekte forskning)							
10 01 05 01 (direkte forskning)							
○ Eksternt personale (i årsværk)³⁷							
20 02 01 (KA, UNE og V under den samlede bevillingsramme)							
20 02 03 (KA, LA, UNE, V og JMD i delegationerne)							
Budgetpo st(er) (angiv nærmere) 38	- i hovedsædet ³⁹						
	- i delegationerne						
01 01 01 02 (KA, UNE og V — indirekte forskning)							
10 01 05 02 (KA, UNE og V — direkte forskning)							
Andre budgetposter (angiv nærmere)							

³⁷ KA: kontraktansatte, LA: lokalt ansatte, UNE: udstationerede lokale eksperter, V: vikarer og JMD: juniormedarbejdere i delegationerne.

³⁸ Deloft for eksternt personale under aktionsbevillingerne (tidligere BA-poster).

³⁹ Primært for EU's samhørighedsfonde, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFAF).

I ALT	3	3	3	3			
-------	---	---	---	---	--	--	--

Personalebehovet vil blive dækket ved hjælp af det personale, som generaldirektoratet allerede har afsat til forvaltning af foranstaltningen, og/eller ved interne rokader i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som det ansvarlige generaldirektorat tildeles i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

Opgavebeskrivelse:

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte	<p>Der er behov for yderligere tre årsværk (AD) til følgende ekstra opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre korrekt gennemførelse af de nye bestemmelser • Medlemsstaterne vil desuden indberette nationale mål for fleksibelt elforbrug i henhold til den nationale energi- og klimaplan. Disse oplysninger skal behandles af Kommissionen. • At overvåge, at medlemsstaterne gennemfører og anvender de nye regler i elektricitetsdirektivet korrekt. Da det vedrører forbrugerne direkte, kan det føre til et betydeligt antal klager, breve osv.
Eksternt personale	Ikke relevant

3.2.4. Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme

- Forslaget/initiativet er foreneligt med indeværende flerårige finansielle ramme.
- Forslaget/initiativet kræver omlægning af det relevante udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme.

Initiativet er udløst af den aktuelle krise, og der var derfor ikke taget højde for det, da de nuværende udgiftsområder i den flerårige finansielle ramme blev beregnet. Da dette specifikke initiativ er nyt, vil det kræve omprogrammering både for så vidt angår budgetposten for bidraget til ACER og budgetposten til understøtning af yderligere arbejde i GD for Energi. Indvirkningen på budgettet for ACER som beskrevet i denne finansieringsoversigt vil blive opvejet af en kompenserende reduktion af de programmerede udgifter på ITER-budgetposten.

--

- Forslaget/initiativet kræver, at fleksibilitetsinstrumentet anvendes, eller at den flerårige finansielle ramme revideres⁴⁰.

Gør rede for behovet med angivelse af de berørte udgiftsområder og budgetposter og de beløb, der er tale om.

--

3.2.5. Bidrag fra tredjemand

Forslaget/initiativet indeholder ikke bestemmelser om samfinansiering med tredjemand.

Forslaget/initiativet indeholder bestemmelser om samfinansiering med tredjemand, jf. følgende overslag:

i mio. EUR (tre decimaler)

	År n	År n+1	År n+2	År n+3	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)			I alt
Angiv det organ, der deltager i samfinansieringen								
Samfinansierede bevillinger I ALT								

⁴⁰ Jf. artikel 12 og 13 i Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 2093/2020 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027.

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

Forslaget/initiativet har ingen finansielle virkninger for indtægterne

Forslaget/initiativet har følgende finansielle virkninger:

for egne indtægter

for andre indtægter

Angiv, om indtægterne er formålsbestemte

i mio. EUR (tre decimaler)

Indtægtspost på budgettet	Bevillinger til rådighed i indeværende regnskabsår	Forslagets/initiativets virkninger ⁴¹						
		År n	År n+1	År n+2	År n+3	Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. punkt 1.6)		
Artikel ...								

For diverse indtægter, der er formålsbestemte, angives det, hvilke af budgettets udgiftsposter der berøres.

Det angives, hvilken metode der er benyttet til at beregne virkningerne for indtægterne.

⁴¹ Med hensyn til EU's traditionelle egne indtægter (told og sukkerafgifter) opgives beløbene netto, dvs. bruttobeløb, hvorfra der er trukket opkrævningsomkostninger på 20 %.